

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOCZAŁA NA LATA 2016-2025

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	PRZESŁANKI AKTUALIZACJI STRATEGII	3
1.2.	ZGODNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	3
1.3.	PROCES TWORZENIA STRATEGII	3
2.	CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNA	5
2.1.	DIAGNOZA	5
2.1.1.	POŁOŻENIE GMINY	5
2.1.2.	RYS HISTORYCZNY	6
2.1.3.	ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	7
2.1.3.1.	UKSZTAŁTOWANIE TERENU	7
2.1.3.2.	GLEBY	7
2.1.3.3.	KLIMAT I WARUNKI WEGETACYJNE	7
2.1.3.4.	WODY PŁYNĄCE I STOJĄCE	7
2.1.3.5.	FLORA I FAUNA	8
2.1.3.6.	OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO	8
2.1.4.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	9
2.1.5.	GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI	10
2.1.6.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	11
2.1.7.	GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI	12
2.1.8.	ENERGETYKA, CIEPŁOWNICTWO I GAZOWNICTWO	13
2.1.9.	TELEKOMUNIKACJA I NOWE TECHNOLOGIE	14
2.1.10.	DROGI I KOMUNIKACJA	15
2.1.11.	GOSPODARKA, RYNEK PRACY I BEZROBOCIE	16
2.1.12.	SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	17
2.1.13.	OŚWIATA I WYCHOWANIE	19
2.1.14.	KULTURA I OCHRONA ZABYTEKÓW	20
2.1.15.	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	22
2.1.16.	OPIEKA ZDROWOTNA	23
2.1.17.	POMOC SPOŁECZNA	23
2.1.18.	SPORT I REKREACJA	24
2.1.19.	WARUNKI DO ROZWOJU TURYSTYKI	25
2.1.20.	DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO	25
2.2.	ANALIZA SWOT I WNIOSKI Z ANALIZY	27
3.	CZĘŚĆ PROGRAMOWA	28
3.1.	WIZJA I MISJA	28
3.1.1.	WIZJA GMINY	28
3.1.2.	MISJA GMINY	28
3.2.	CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ	28
3.3.	FINANSOWANIE STRATEGII	32
4.	ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ	32
4.1.	SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU	32
4.2.	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	33
5.	SPIS MAP, TABEL I WYKRESÓW ZAMIESZCZONYCH W STRATEGII	35
5.1.	SPIS MAP	35
5.2.	SPIS TABEL	35
5.3.	SPIS WYKRESÓW	35

1. WPROWADZENIE

1.1. PRZESŁANKI AKTUALIZACJI STRATEGII

Strategia rozwoju gminy jest dokumentem planistycznym, który stwarza podstawy do trwałego i zrównoważonego rozwoju, tj. ekonomicznie realnego, społecznie akceptowalnego i ekologicznie bezpiecznego. Strategia stanowi swego rodzaju kierunkowskaz dla władz lokalnych odnośnie ważnych rozstrzygnięć wpływających na wspólną przyszłość społeczności. Równocześnie strategia zapewnia lepsze wykorzystanie środków z budżetu gminy oraz stwarza podstawę do ubiegania się o środki finansowe z innych źródeł.

Strategia rozwoju gminy Koczała została przyjęta uchwałą Nr IX/69/99 Rady Gminy Koczała z dnia 18 października 1999 roku. Po blisko 8 latach realizacji strategii zaistniały przesłanki dla jej aktualizacji i tak uchwałą Nr XLVI/283/06 Rady Gminy Koczała z dnia 29 września 2006 roku została przyjęta Strategia rozwoju gminy Koczała na lata 2006-2015. Zgodnie z zapisami uchwały wójt gminy przedstawiał radzie gminy informacje i sprawozdania z realizacji strategii (na XII sesji rady gminy V kadencji w dn. 28 listopada 2007 r., na XXXV sesji rady gminy V kadencji w dn. 23 października 2009 r., na XXVIII sesji rady gminy VI kadencji w dn. 23 maja 2013 r., na X sesji rady gminy VII kadencji w dn. 29 października 2015 r.).

W ostatnim dziesięcioleciu wiele zadań w ramach poszczególnych celów wyznaczonych w strategii na lata 2006-2015 zostało wykonanych, dzięki czemu w znaczący sposób gmina Koczała przybliżyła się określonej w strategii wizji gminy o nieskażonym środowisku, bezpiecznej i gwarantującej wszystkim mieszkańcom szansę rozwoju i wysoką jakość życia, przyjaznej turystom i inwestorom. Są i takie zadania, które z różnych przyczyn nie zostały zrealizowane i wymagają ponownej analizy możliwości i celowości ich realizacji.

Obecnie gmina Koczała stoi przed uruchomieniem środków finansowych z Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. Nie sposób też nie dostrzegać tendencji rozwojowych oraz skali i kierunków zmian w kraju, województwie, powiecie i gminie oraz oczekiwań mieszkańców. Stąd koniecznym jest określenie na nowo strategicznych celów rozwoju gminy Koczała w horyzoncie czasowym przesuniętym na najbliższych dziesięć lat obejmującym m.in. okres korzystania ze środków unijnych nowej perspektywy finansowej.

1.2. ZGODNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025 jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Strategia koresponduje z takimi dokumentami jak:

- *Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu;*
- *Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Kraju;*
- *Strategia Rozwoju Kraju 2020;*
- *Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020;*
- *Partnerska Strategia Rozwoju Powiatu Człuchowskiego;*
- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Koczała na lata 2015-2022;*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Koczała;*
- *miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów w gminie Koczała;*
- *planu odnowy miejscowości;*
- *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Koczała na lata 2015-2025;*
- *Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Koczała.*

1.3. PROCES TWORZENIA STRATEGII

Strategia rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025 została opracowana w oparciu o aktywny i partnerski udział przedstawicieli podmiotów gospodarczych, oświaty, kultury, pomocy społecznej, Policji, opieki zdrowotnej, organizacji pozarządowych, radnych i pracowników urzędu gminy. Zarządzeniem Nr 68/2015 Wójta Gminy Koczała z dnia 16 października 2015 roku został powołany zespół roboczy ds. opracowania Strategii rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025 w składzie:

- 1) Joanna Myska – Sekretarz Gminy,
- 2) Marek Bulczak – Przewodniczący Rady Gminy Koczała,
- 3) Jerzy Bublewicz – Wiceprzewodniczący Rady Gminy Koczała,
- 4) Adela Gładysz – Zastępca Przewodniczącego Komisji Oświaty, Kultury i Spraw Socjalnych,
- 5) Inga Wereszko – radna, członek Rady Sołectwa Sołectwa Pietrzykowo,
- 6) Romuald Ziółtkowski – radny, rolnik indywidualny,

- 7) Elżbieta Hinc – dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej,
- 8) Artur Radecki – przedstawiciel Gminnego Ośrodka Kultury,
- 9) asp. sztab. Wojciech Nakielski – kierownik Posterunku Policji w Koczale,
- 10) Helena Jankiewicz – przedstawiciel Zespołu Kształcenia i Wychowania,
- 11) Waldemar Niemczyk – przedstawiciel Ludowego Klubu Sportowego „GRANIT”,
- 12) Bernard Mrozewski – przedstawiciel środowiska emerytów,
- 13) Anna Klebko – kierownik Ośrodka Wczasowego „BOBO”,
- 14) Elżbieta Król – dyrektor Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „ELMAR”,
- 15) Irena Radzicka – przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- 16) Waldemar Ginter – przedstawiciel Nadleśnictwa Niedźwiady w Przechlewie,
- 17) Janusz Zieliński – Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Gminy Koczała,
- 18) Gabriela Szulc – miejscowy przedsiębiorca,
- 19) Monika Ostrowska – przedstawiciel Poldanor S.A.,
- 20) Anna Gwiazda – przedstawiciel POLTAREX Sp. z o.o. Tartak Bielsko,
- 21) Marek Nesterowicz – dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej ZB,
- 22) Renata Minda – pracownik Urzędu Gminy Koczała.

W dniu 16 października 2015 r. odbyło się pierwsze spotkanie zespołu roboczego, na którym dokonano podziału zadań w celu zebrania informacji do opracowania diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie gminy Koczała. W dniu 5 listopada 2015 r. odbyło się drugie spotkanie z udziałem członków zespołu. Podczas warsztatu przedstawiono diagnozę a następnie na jej podstawie i w oparciu o wiedzę i doświadczenie uczestników warsztatu przeprowadzono analizę SWOT dokonując identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Na kolejnym spotkaniu zespołu w dniu 12 listopada 2015 r. opracowano wizję rozwoju gminy, określono cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań, po czym opracowany projekt strategii przedstawiono wójtowi.

Konsultacje projektu Strategii rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025 zostały przeprowadzone na podstawie uchwały Nr XI/69/2015 Rady Gminy Koczała z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu Strategii rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025 oraz zarządzenia Nr 84/2015 Wójta Gminy Koczała na lata 2016-2025 z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie konsultacji projektu Strategii rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025. Celem konsultacji było zasięgnięcie opinii mieszkańców gminy w sprawie projektu Strategii rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025. Projekt strategii w dniu 27 listopada 2015 r. został opublikowany na stronie internetowej Urzędu Gminy Koczała oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto był dostępny u radnych i sołtysów.

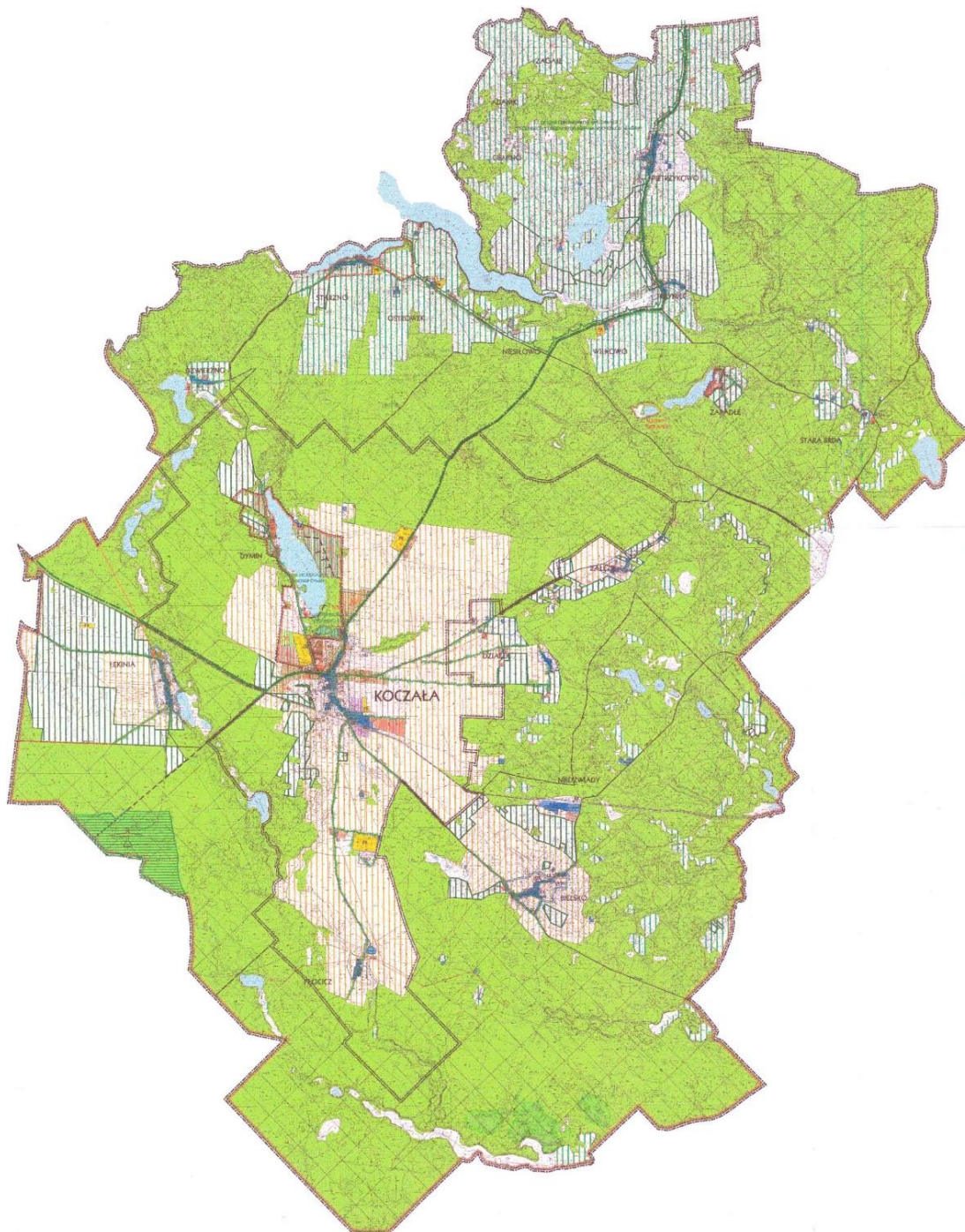
Konsultacje zostały przeprowadzone w formie zebrań wiejskich w poszczególnych sołectwach. Zebrania odbyły się 7 grudnia 2015 – sołectwa Pietrzykowo i Trzynieć, 8 grudnia 2015 – sołectwa Starzno i Załęże, 9 grudnia 2015 – sołectwa Bielsko i Łękinia oraz 10 grudnia 2015 – sołectwo Koczała. W zebraniach wzięło udział łącznie 58 mieszkańców. Podczas zebrań uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z projektem strategii oraz zgłaszania swoich uwag i opinii. Sołtys sołectwa Trzynieć zgłosił propozycję, by do strategii wpisać zadanie „Budowa ogólnej oczyszczalni ścieków w Wilkowie”. Propozycja nie została uwzględniona, gdyż nie przewiduje się ujmowania w strategii konkretnych zadań inwestycyjnych, a zwłaszcza w sytuacji, gdy rozwiązanie problemu wymaga uprzednio dokładnego rozważenia wielu wariantów z uwzględnieniem możliwości technicznych i ekonomicznych gminy i mieszkańców. Natomiast sołtys sołectwa Koczała wyraził zadowolenie z ujęcia w projekcie strategii wypracowania gminnej polityki wspierającej rozwój przedsiębiorczości. Innych uwag do projektu strategii mieszkańcy nie wnieśli. Informacja z konsultacji strategii została podana do wiadomości publicznej w dniu 11 grudnia 2015 r. poprzez jej opublikowanie na stronie internetowej Urzędu Gminy Koczała i w Biuletynie Informacji Publicznej oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń urzędu gminy i na tablicach informacyjnych w sołectwach.

2. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNA

2.1. DIAGNOZA

2.1.1. POŁOŻENIE GMINY

Gmina Koczała leży w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego na terenie powiatu człuchowskiego. Z geograficznego punktu widzenia znajduje się na pograniczu Pojezierza Krajeńskiego (w części zachodniej), Borów Tucholskich (we wschodniej części) oraz Pojezierza Bytowskiego (w części północnej) w zlewni rzeki Brdy (dorzecze Wisły). Według kryteriów podziału przyrodniczo-leśnego prawie cały obszar gminy należy do dzielnicy Borów Tucholskich. Gmina Koczała sąsiaduje z pięcioma gminami: Przechlewo i Rzeczenica (powiat człuchowski), Miastko i Lipnica (powiat bytowski) oraz Białą Bór (powiat szczecinecki, woj. zachodniopomorskie).

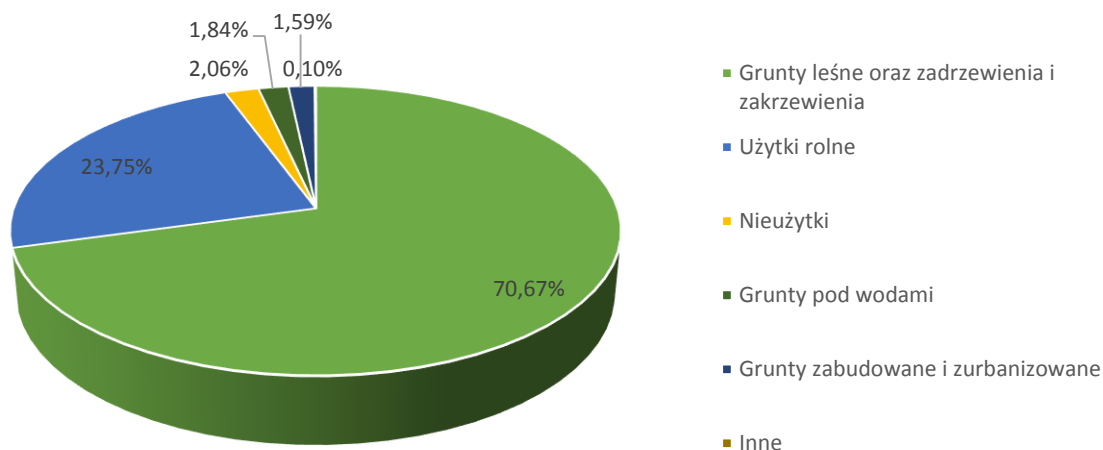
Mapa nr 1. Gmina Koczała.

Koczała jest gminą wiejską. Dzieli się na 7 sołectw: Bielsko, Koczała, Łękinia, Pietrzykowo, Starzno, Trzyniec i Załęże. Miejscowości należące do poszczególnych sołectw przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Sołectwo	Miejscowości przynależne do sołectwa
1	Bielsko	Bielsko, Bryle, Niedźwiady, Potoki, Świerkówko,
2	Koczała	Koczała, Dymin, Płocicz, Podlesie, Strużka, Żukowo
3	Łękinia	Łękinia, Dźwierzno
4	Pietrzykowo	Pietrzykowo, Adamki, Ciemino, Pietrzykówko, Zagaje
5	Starzno	Starzno, Ostrówek
6	Trzyniec	Trzyniec, Niesiłowo, Stara Brda, Stara Brda Pilska, Wilkowo, Zapadłe
7	Załęże	Załęże, Działek, Kałka

Tabela nr 1. Sołectwa gminy Koczała i miejscowości przynależne do sołectw.

Powierzchnia gminy wynosi 22339 ha. Największy udział w strukturze gruntów mają grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia, które wynoszą 15787 ha. Użytki rolne zajmują 5305 ha, nieużytki 460 ha, grunty pod wodami 410 ha, grunty zabudowane i zurbanizowane 355 ha, a inne 22 ha.

Wykres nr 1. Struktura gruntów w gminie Koczała.

2.1.2. RYS HISTORYCZNY

O osadnictwie pradziejowym na terenie gminy Koczała świadczą niezbyt liczne znaleziska, jak na przykład naczynia z okresu wpływów rzymskich odkryte w Pietrzykowie oraz istnienie bliżej nieokreślonego osadnictwa wczesnośredniowiecznego w okolicach Koczały.

W okresie formowania państwa przez Mieszka I ziemia człuchowska wraz z Pomorzem Gdańskim dostała się w latach 970–980 w granice państwa Polan. Jednak dopiero Bolesław Krzywousty w XII w. na trwałe objął te ziemie swoim władztwem. Organizacyjnie obszar ten wchodził w obręb kasztelanii szczycieńskiej. Tereny te podlegały archidiecezji gnieźnieńskiej, a od XIV wieku archidiakonatu z siedzibą w Kamieniu Krajeńskim. W czasach rozbicia dzielnicowego omawiany obszar znajdował się w granicach księstwa naczelnego z siedzibą w Gdańsku. W 1294 r. ziemia człuchowska dołączona została do Wielkopolski. Piętnaście lat później całe Pomorze znalazło się w granicach państwa krzyżackiego. Nastąpiły zmiany administracyjne – z kasztelanii szczycieńskiej utworzone zostało komturstwo człuchowskie.

Wiek XIV to czas nasilonej akcji kolonizacyjnej prowadzonej zarówno przez samych Krzyżaków, jak i z ich nadania przez szlachtę pruską. W 1356 r. Alexander Stange zawarł umowę lokacyjną z sołtysem Hermannem zum Vliesensteyn – umowa dotyczyła wsi Koczała (Vliesensteyn, Flötenstein). Nieco wcześniej, bo w 1313 r. wymieniona jest po raz pierwszy w źródłach wieś Pietrzykowo (Peterscow). W Koczale sami Krzyżacy utrzymywali niewielki folwark.

Po pokoju toruńskim (1466 r.) na ponad trzy wieki ziemia człuchowska znalazła się w granicach Polski. Z terytorium dawnego komturstwa utworzono powiat człuchowski, a jego większą część zajmowało starostwo człuchowskie, w skład którego wchodziły wsie: Koczała i Starzno oraz folwark w Koczale. Inne wymieniane

w źródłach wieś znajdowały się w rękach prywatnych: Dźwierzno należało do Konarskich h. Kolczyk (pochodzili z Pomorza), Pietrzykowo do B. Wierzbęty (również z Pomorza).

Stosunkowo pomyślny, zwłaszcza gospodarczo, rozwój ziemi człuchowskiej zakończył się w połowie XVII w. najazdem szwedzkim. Kilkuletnia okupacja i walki z wojskami szwedzkimi spowodowały spore zniszczenia. Trwająca prawie ćwierć wieku (1700–1721) wojna północna oraz późniejsza wojna siedmioletnia (1756–1763) oraz epidemie dokonały dalszych spustoszeń.

Kolejne, istotne zmiany nastąpiły w 1772 roku – cała ziemia człuchowska w wyniku I rozbioru Polski znalazła się w granicach państwa pruskiego w obrębie Amtu z siedzibą w Chojnicach. Reformą administracyjną z 1818 r. wprowadzono nowy podział terytorialny państwa pruskiego – ziemia człuchowska znalazła się w granicach powiatu człuchowskiego (Kreis Schlochow), zaś powiat należał do rejencji kwidzyńskiej. Obszar ziemi człuchowskiej powoli podnosił się gospodarczo. Rozwój przemysłu w ośrodkach miejskich wpływał pobudzająco na rozwój rolnictwa i usług. Sprzyjał temu procesowi rozwój sieci drogowej oraz pojawienie się kolei żelaznej. Koczała uzyskała połączenie kolejowe w 1903 r. po zbudowaniu linii łączącej Człuchów z Miastkiem.

Wybuch I wojny światowej i działania wojenne nie dotknęły bezpośrednio ziem powiatu człuchowskiego. W wyniku traktatu wersalskiego znaczna część powiatu człuchowskiego (z obszarem gminy Koczała) pozostała w granicach państwa niemieckiego. Po walkach w lutym i marcu 1945 r. cała ziemia człuchowska znalazła się w granicach Polski. Obszar gminy Koczała wszedł w skład powiatu miastecckiego i województwa koszalińskiego. Od 1975 do 1998 roku gmina znajdowała się w granicach województwa słupskiego. Po ostatniej reformie administracyjnej gmina Koczała znajduje się w granicach powiatu człuchowskiego i województwa pomorskiego.

2.1.3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

2.1.3.1. UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Rzeźba terenów gminy tworzy podstawowe komponenty lokalnego krajobrazu. Główne jego elementy to różnego typu formy polodowcowe, związane ze skutkami działania zlodowacenia bałtyckiego. Na terenie gminy można wydzielić dwie zasadnicze formacje morfologiczne: wzniesienia morenowe w północnej części gminy oraz obszar równiny sandrowej na południu. Strukturę geologiczną tworzą przede wszystkim utwory jednego okresu geologicznego - czwartorzędu, większą część obszaru gminy budują utwory piaszczyste pochodzenia wodno-lodowcowego terenu równiny sandrowej w południowej jej części. Znajdują się one w zasięgu obszarów sandrowych Równiny Charzykowskiej. W północnej części, będącej obszarem występowania moren powstałych wskutek działania zlodowacenia, większość stanowią utwory gliniaste i gliniasto-piaszczyste.

2.1.3.2. GLEBY

Tereny gminy mają dość słabe gleby pod względem jakości i przydatności rolniczej, młode z geologicznego punktu widzenia. Są one słabo zróżnicowane pod względem bonitacyjnym. Występują tu przede wszystkim gleby VI klasy oraz gleby klas V, IV a i b oraz na znikomej powierzchni klasy III. Ich właściwości zależą od składu skał, które je tworzyły. W nieckach jeziornych oraz dnach dolin rzecznych występują najmłodsze utwory, składające się z torfów niskich oraz piasków i namułów rzecznych. W bezodpływowych zagłębieniach gruntu, przeważnie na terenach lasów, występują również połacie torfowisk typu wysokiego.

2.1.3.3. KLIMAT I WARUNKI WEGETACYJNE

Położenie geograficzne gminy ma wpływ na warunki klimatyczne. Podstawowe wartości parametrów meteorologicznych tego obszaru, takie jak średnia ilość opadów, dominujące kierunki i siła wiatrów czy średnie temperatury, są reprezentatywne dla większości obszaru Pomorza. Średni okres wegetacyjny trwa tu około 210 dni, średnia temperatura w roku waha się w przedziale od 6,5 do 7°C, wielkość opadów waha się pomiędzy 600 a 650 mm. Istotną cechą lokalnego klimatu jest bardzo duża zmienność i nieregularność, związana z jednej strony z łatwym przemieszczaniem się dużych mas powietrza, z drugiej ze skomplikowaną rzeźbą terenu.

2.1.3.4. WODY PŁYNĄCE I STOJĄCE

Wody powierzchniowe zajmują około 2% powierzchni gminy. Przez teren gminy przebiega dział wodny I rzędu, oddzielający dorzecza Odry i Wisły. Północna część gminy leży w zlewni Wieprzy, natomiast zachodnia w zlewni Gwdy. Główną osią hydrograficzną obszaru gminy jest Brda. Rzeką tą stanowi w dalszym odcinku jej biegu źródło wody pitnej dla Bydgoszczy. Rzeką rozpoczyna swój bieg z Jeziora Smołowego i płynie w kierunku południowo-wschodnim w północnej części gminy. Na całej długości jej odcinka na terenie gminy charakteryzuje się wysokim stanem czystości. Drugim obok Brdy ważnym ciekim wodnym stanowiącym zrąb gminnego systemu hydrograficznego jest Ruda - rzeka wypływająca ze stawu niedaleko jeziora Dymno, płynąca w kierunku południowo-wschodnim przez południową część gminy.

Obok cieków wodnych i rzek strukturę hydrograficzną gminy kształtują liczne jeziora pochodzenia postglacjalnego oraz sztuczne zbiorniki wodne. Na obszarze gminy znajduje się około 20 jezior o zróżnicowanej wielkości, głębokości i morfologii. Największym z nich jest Dymno, położone w centralnej części gminy na północ od Koczały (o powierzchni 88 ha). Większe od niego jest Jezioro Głębokie (o powierzchni 137,4 ha), choć jego brzeg stanowi fragment północnej granicy gminy, administracyjnie jezioro należy do gminy Miastko. Jeziora stanowią bardzo ważny element lokalnych ekosystemów. Są jednocześnie bardzo istotnym elementem krajobrazu gminy, decydującym o jej niepodważalnych walorach krajobrazowych i turystycznych.

Gmina Koczała jest też obszarem występowania licznych niewielkich powierzchniowo zbiorników wodnych położonych na terenach otwartych i w kompleksach leśnych. Większość z nich jest bezodpływowa, dlatego charakteryzują je znaczne wahania poziomu wód. Zbiorniki te są również bardzo wrażliwe na zanieczyszczenia. Ze względu na rozmiary i położenie oczek wodnych ich wykorzystanie gospodarcze nie jest najczęściej możliwe. Występują one najczęściej w trudno dostępnych miejscach, stając się siedliskiem licznych gatunków flory i fauny o dużej bioróżnorodności. Przykładem takiego zbiornika jest jezioro lobeliowe „Cęgi Małe” objęte ochroną w formie rezerwatu przyrody.

2.1.3.5. FLORA I FAUNA

Lasy stanowiące ponad 70% powierzchni gminy, są głównie lasami gospodarczymi. Pochodzą w znacznej części z wtórnych nasadzeń o zunifikowanym często składzie gatunkowym. Dominuje w nich sosna i świerk. Zauważalne jest w ostatnich latach zjawisko ponownego zalesienia terenów dawnych upraw, postępujące częściowo w sposób zaplanowany, a częściowo będące następstwem naturalnej sukcesji na terenach nie użytkowanych rolniczo. Są to młode lasy, w których dominują takie gatunki jak: brzoza, topola osika czy różne gatunki wierzby. Według typów siedliskowych leśne zbiorowiska obszaru gminy są w znacznym stopniu zróżnicowane. Dominują siedliska takie jak: bory świeże oraz bory bagienne i olsy w podmokłych obszarach dolinnych. Dawną strukturę gatunkową zachowały obszary leśne położone w miejscach trudnodostępnych, w miejscach podmokłych, dolinach rzecznych czy na stromych stokach wzgórz, gdzie prowadzenie typowej gospodarki leśnej jest utrudnione. Siedliska leśne tworzą tu często ciekawe stanowiska florystyczne, z udziałem rzadkich i chronionych gatunków.

Obszar gminy jest siedliskiem licznych chronionych gatunków flory i fauny. Dobre warunki do bytowania, żerowania i rozmnażania znajdują tu liczne gatunki ptactwa i zwierzyny płowej, związanej głównie z ekosystemami wodnymi i leśnymi. Wśród cennych gatunków flory i fauny wymienić należy:

- gatunki roślin objętych ochroną ścisłą: bagnica torfowa, rosiczka, pływacz drobny, pływacz średni, torfowce;
- gatunki roślin i grzybów objętych ochroną częściową: grzybień biały, kocanka piaskowa, bagno zwyczajne, widłak goździsty, widłak jałowcowaty, ozorek dębowy;
- gatunki roślin rzadkie: bażyna czarna, borówka bagicenna, czermień błotna, kniec błotna, wełnianka pochwowata, żurawina błotna;
- gatunki zwierząt objętych ochroną ścisłą: zalotka większa, zalotka spłaszczona (owady), grzebiuszka ziemna, ropucha paskówka, żaba moczarowa (płazy), błotniak stawowy, dudek zwyczajny, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, jastrząb, krogulec, łabędź niemy, myszołów zwyczajny, perkoz dwuczuby, perkoz, puszczyk zwyczajny, zimorodek, żuraw (ptaki), wilk (ssaki);
- gatunki zwierząt objętych ochroną częściową: ropucha szara, żaba jeziorkowa, żaba śmieszka, żaba trawna (płazy), jaszczurka zwinka, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata (gady), czapla siwa, kruk, sroka (ptaki), bóbr europejski, wydra, wiewiórka pospolita (ssaki).

Siedliska, na terenie których przebywają chronione gatunki zwierząt często pokrywają się z siedliskami chronionych gatunków roślin, kompleksów leśnych i terenów otwartych. W przypadku zwierząt częściej dochodzi do konfliktów podczas migracji pomiędzy zasiedlanymi przez nie biotopami a otoczeniem, w którym przebywają ludzie.

2.1.3.6. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Tereny gminy zajmują obszar o zachowanej naturalnej strukturze ekologicznej zmienionej w niewielkim stopniu przez rolniczą i leśną działalność człowieka. Obszar ten, określany jako lasy szczecinecko-koczałskie, stanowi ważne ogniwo o regionalnym znaczeniu w koncepcji kształtowania osnowy ekologicznej województwa pomorskiego.

Na terenie gminy znajduje się jeden rezerwat przyrody. Tą formą ochrony przyrody, w postaci rezerwatu wodno-torfowiskowego, zostało objęte jezioro Cęgi Małe (pow. 4,06 ha), położone w północno-wschodniej części gminy w rejonie miejscowości Zapadłe. Rezerwat został utworzony w 1981 r. celem zachowania jeziora

lobeliowego oraz stanowisk wielu rzadkich gatunków roślin wodnych i bagiennych na obrzeżach jeziora. Obecnie występują w nim tylko dwa charakterystyczne gatunki - lobelia jeziorna i poryblin jeziorny.

Północna część gminy znajduje się w zasięgu obszaru chronionego krajobrazu „Źródłowy obszar Brdy i Wieprzy na wschód od Miastka” (pow. 11776 ha). Został on utworzony w 1981r. Na terenie gminy Koczała znajduje się 1500 ha, pozostała część na terenie powiatu bytowskiego. Obejmuje wzgórza morenowe otaczające źródła Brdy i Wieprzy oraz liczne jeziora, w tym lobeliowe. Obowiązują w nim ograniczenia w użytkowaniu terenu i korzystaniu ze środowiska. Na terenie gminy znajduje się również niewielka część obszaru chronionego krajobrazu „Fragment Borów Tucholskich”.

Obok wymienionych wyżej przestrzennych form ochrony przyrody i krajobrazu na terenie gminy występują również trzy obszary objęte ochroną przepisem gminnym w formie użytków ekologicznych. Należą do nich: użytek ekologiczny „Półwysep Dymn” (pow. 1,06 ha), użytek ekologiczny „Źródło rz. Ruda” (pow. 2,82 ha) i użytek ekologiczny określany jako fragment środowiska przyrodniczego na działce oddziału 16p o powierzchni 0,85 ha w Leśnictwie Niesiowo Nadleśnictwo Miastko. Na terenie gminy znajduje się 17 pomników przyrody (dęby szypułkowe).

Stosunkowo nowymi formami przyrody są obszary Natura 2000. Głównym celem funkcjonowania sieci Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Drugim jej celem jest ochrona różnorodności biologicznej. Na terenie gminy Koczała dwa obszary zostały włączone do sieci Natura 2000: PLH220069 „Jezioro Dymno” (jezioro ramienicowe) i PLH220078 „Nowa Brda” (obszar o szczególnym nagromadzeniu drobnopowierzchniowych torfowisk przejściowych i wysokich, jezior lobeliowych oraz rzadkich zbiorowisk roślin wodnych i bagiennych, częściowo położony na terenie gminy Przechlewo).

2.1.4. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w gminie Koczała objęta jest powierzchnia 2262 ha, co stanowi nieco ponad 10% powierzchni gminy.

Rozwój przestrzenny miejscowości Koczała przebiega w zróżnicowany sposób w wyodrębnionych strefach:

- w centralnej części Koczały wzdłuż ulicy Człuchowskiej podejmowane działania mają znaczenie dla integracji przestrzennej obszarów wsi, ma tu miejsce rozwój handlu, usług i zamieszkiwania; dominują na tym terenie obszary zabudowy mieszkalnej z towarzyszeniem usług oraz tereny o wyodrębnionych funkcjach usługowych o ważnym znaczeniu dla ogółu mieszkańców gminy,
- w strefie zamieszkiwania położonej w północnej części terenów zainwestowanych Koczały w rejonie osiedla oraz zespołu szkolnego składających się z już istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej o wysokiej i niskiej intensywności oraz terenów wskazanych dla rozwoju mieszkalnictwa z towarzyszeniem usług,
- w strefie działalności gospodarczej, usytuowanej w południowo-wschodniej części terenów zainwestowanych Koczały, gdzie obok istniejących zakładów Poldanor S.A. przebiegać będzie rozwój działalności usługowej i produkcyjnej.

Koczała pełni podstawowe funkcje urbanizujące – jest siedzibą władz gminy oraz głównym ośrodkiem kulturalno-oświatowym gminy. Ponadto wieś ma charakter mieszkalno-usługowy, produkcyjny i rolniczy z przewagą gospodarstw rodzinnych. Jednocześnie jest ośrodkiem obsługi ruchu turystycznego nadjeziornego obszaru rekreacyjnego (rejon jeziora Dymno).

W ramach realizacji wymienionych funkcji możliwe jest zachowanie siedlisk rolnych, sadownictwa, ogrodnictwa, a także wprowadzanie innych funkcji, które przyczynią się do rozwoju i urbanizacji wsi. Te funkcje to np.: mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkalno-usługowa, usługi drobnego handlu, obsługa ruchu turystycznego (gastronomia, hotelarstwo), ponadto funkcje kultury, oświaty, usługi służby zdrowia, usługi w zakresie administracji, łączności, rzemiosła i nieuciążliwej drobnej wytwórczości. W Koczale przewiduje się możliwość rozwoju funkcji gospodarczych, szczególnie produkcyjnych i składowych oraz usług uciążliwych w wydzielonej strefie, oddzielonej od strefy mieszkaniowo-usługowej. Odrębną strefę przestrzenną stanowi obszar kwalifikowany do lokalizacji elektrowni wiatrowych. Strefy te położone są w obszarach wolnych od ograniczeń wynikających z ochrony przyrody.

Na obszarze gminy wyodrębnia się następujące strefy zróżnicowanych form zagospodarowania:

- strefy zamieszkiwania w obrębie terenów zainwestowanych poszczególnych miejscowości (składają się one z istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności, jednorodzinnej i zagrodowej oraz terenów wskazanych dla rozwoju mieszkalnictwa),

- strefy rozwoju turystyki pobytowej i rekreacji kształtowane z wykorzystaniem naturalnych walorów przyrodniczych i kulturowych (składają się one z istniejących terenów zabudowy letniskowej i otaczających je terenów zieleni oraz akwenów wodnych wykorzystywanych dla potrzeb wypoczynku oraz terenów wskazanych do sukcesywnego rozwoju tych typów działalności),
- strefy rozwoju produkcji rolniczej, na które poza obszarami kompleksów leśnych składa się większość terenów otwartych obszaru gminy,
- strefy rozwoju gospodarki leśnej (obejmujące swoim zasięgiem istniejące kompleksy leśne i powierzchnie wskazane pod zalesienie).

Dla rozwijania na terenach gminy działalności produkcyjnej i usług zakłada się w szczególności rozwój istniejącego potencjału przetwórstwa rolno-spożywczego przy zagospodarowaniu istniejących obiektów produkcyjnych i nieruchomości, rozwój przemysłu drzewnego przy wykorzystaniu materiału do produkcji pozyskiwanego w obszarach istniejących i powiększanych kompleksów leśnych i innych usług, w szczególności handlu i gastronomii, wskazanych do rozwoju jako funkcja uzupełniająca na terenach zabudowy mieszkaniowej. Rozwój usług niezwiązanych bezpośrednio z obsługą mieszkańców, ale nieuciążliwych dla nich, może odbywać się w strefach zabudowy istniejącej i na wskazanych terenach przewidywanego rozwoju zarówno wielofunkcyjnego, jak i funkcji gospodarczych. Dopuszcza się także lokalizację usług, szczególnie związanych z turystyką i wypoczynkiem, na innych terenach pod określonymi warunkami. Rozwój zagospodarowania usługowego i produkcyjnego oraz składowego, uciążliwego dla strefy zamieszkania, zwłaszcza związanego z przedsięwzięciami zaliczanymi do mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przewidziany jest na obszarach wyznaczonych na ten cel (w szczególności ul. Przemysłowa w kierunku tartaku i ul. Polna w okolicach istniejącej fermy i biogazowni).

W obszarze gminy zakłada się rozwój następujących form turystyki i wypoczynku:

- agroturystyki,
- turystyki kwalifikowanej, wykorzystującej walory miejscowych jezior (dla m.in.: wędkarstwa, żeglarstwa, kajakarstwa oraz innych sportów wodnych dopuszczonych do uprawiania na w/w akwenach) oraz walory kompleksów leśnych (dla m.in. myślistwa),
- turystyki pieszej, wykorzystującej walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe gminy przy rozbudowie istniejącej sieci szlaków pieszych, zorganizowanych miejsc wypoczynku, przy wzbogaceniu oferty obiektów handlowych i gastronomicznych w miejscowościach położonych na trasach wędrówek;
- turystyki pobytowej, realizowanej przy wykorzystaniu istniejącej i planowanej bazy turystycznej z rozszerzoną ofertą obsługi możliwie największej liczby przyjezdnych,
- turystyki rowerowej w obszarze całej gminy, poprowadzonej po wyznaczonych szlakach rowerowych z wykorzystaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy oraz poszerzonej oferty miejscowości położonych wzdłuż tych tras,
- turystyki zmechanizowanej, uprawianej po oznakowanych, wytyczonych i specjalnie przygotowanych trasach, wyłącznie w obszarach nieobjętych żadną z form ochrony przyrody i z uwzględnieniem nieuciążliwości dla terenów zamieszkania i wypoczynku.

2.1.5. GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

Strukturę własności gruntów na terenie gminy Koczała przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)
1	Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	16100
2	Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	2872
3	Grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	2005
4	Grunty wchodzące w skład zasobów nieruchomości Skarbu Państwa	331
5	Grunty gmin i związków międzygminnych	249
6	Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	249
7	Grunty spółek prawa handlowego	188
8	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	123
9	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	96
10	Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	52
11	Grunty w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych	41
12	Grunty spółdzielni	8

Tabela nr 2. Struktura własności gruntów na terenie gminy Koczała.

Nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy stanowią gminny zasób nieruchomości. Gminny zasób nieruchomości przedstawia tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014
1	Nieruchomości, do których przysługują gminie prawa własności (w ha) w tym: będące w użytkowaniu wieczystym (w ha)	242,74 1,92	250,59 1,92	249,07 1,92
3	Na mienie komunalne przybyło (w ha)	1,21	8,12	0,27
4	Z mienia komunalnego ubyło (w ha)	0,69	0,27	1,79

Tabela nr 3. Gminny zasób nieruchomości w latach 2012-2014.

W 2012 roku Gmina Koczała dysponowała 24 mieszkaniami komunalnymi, 11 mieszkaniami socjalnymi, 4 mieszkaniami zastępczymi i 2 pomieszczeniami tymczasowymi, w których łącznie mieszkało 96 osób, a na lokal oczekiwały 2 osoby. Na koniec 2014 roku w gminnym zasobie mieszkaniowym były 22 mieszkania komunalne, 11 mieszkań socjalnych, 4 mieszkania zastępcze i 5 pomieszczeń tymczasowych. W mieszkaniach komunalnych i socjalnych oraz pomieszczeniach tymczasowych łącznie zamieszkiwało 97 osób. Na koniec 2014 roku nie było osób oczekujących na lokal.

Wyszczególnienie	2012			2013			2014		
	Liczba mieszkań	Liczba osób korzystających z mieszkań w danym roku	Liczba oczekujących	Liczba mieszkań	Liczba osób korzystających z mieszkań w danym roku	Liczba oczekujących	Liczba mieszkań	Liczba osób korzystających z mieszkań w danym roku	Liczba oczekujących
Mieszkania komunalne	24	54	0	22	49	0	22	49	0
Mieszkania socjalne	11	39	2	11	46	0	11	42	0
Mieszkania zastępcze	4	0	0	4	0	0	4	0	0
Pomieszczenia tymczasowe	2	3	0	5	5	0	5	6	0
Ogólna powierzchnia mieszkaniowa (w m ²)	1520,89	-	-	1474,88	-	-	1474,88	-	-

Tabela nr 4. Zasoby mieszkaniowe gminy Koczała w latach 2012-2014.

Gmina Koczała posiada 9 lokali użytkowych (zarządzane przez urząd gminy), a ich powierzchnia użytkowa na koniec 2014 roku wynosiła 366,47 m². Gmina posiada również budynek komunalny o powierzchni użytkowej 771,69 m² (budynek po byłym wiejskim domu towarowym), który jest systematycznie remontowany. Do rozstrzygnięcia jest kwestia jego przeznaczenia i zagospodarowania.

2.1.6. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Gmina Koczała ma dobrze rozwinięty system zaopatrzenia w wodę. Ujęcia wody z hydrofornią zlokalizowane są w Koczale, Ostrówku, Pietrzykowie i Załężu. Wydobycie wody w poszczególnych ujęciach przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Ujęcie wody	Wydobycie wody (m ³)		
		2012	2013	2014
1	Koczała	78000	77700	79110
2	Pietrzykowo	5800	6300	6350
3	Ostrówek	4000	3300	5600
4	Załęże	850	900	800

Tabela nr 5. Wydobycie wody w gminnych ujęciach wody w latach 2012-2014.

Na terenie gminy 3 ujęcia wody posiada Poldanor S.A.: ujęcie w Koczale, które zaopatruje fermę macior, biogazownię i część mieszkańców Płocicza, ujęcie zakładowe zasilające fermę w Łękinie oraz ujęcie na terenie Wytwórni Pasz i Koncentratów w Koczale, które obecnie nie jest eksploatowane.

Zagrożeniem jest zcentralizowany system zaopatrzenia w wodę. Konieczne jest jego uzupełnienie o rezerwowe ujęcie wody.

Łączna długość czynnej sieci wodociągowej na koniec 2014 roku wyniosła 42,2 km, a ilość przyłączy 422 szt. Z gminnej sieci wodociągowej mają możliwość korzystania m.in. mieszkańcy Koczały, Bielska, Dymina, Łękinie, Ostrówka, Pietrzykowa, Płocicza, Starzna, Trzyńca, Wilkowa i Załęże, co stanowi ponad 91% ogółu mieszkańców gminy. Miejscowości bez sieci wodociągowej to m.in.: Bryle, Ciemino, Działek, Dźwierzno, Niedźwiady, Niesiowo, Potoki, Stara Brda, Stara Brda Pilska, Świerkówko, Zagaje i Zapadłe.

Gmina posiada dobrze rozwiązana gospodarkę ściekową. Długość gminnej sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 44,5 km, a ilość podłączeń kanalizacyjnych wynosi 386 szt. Z gminnej sieci kanalizacyjnej mają możliwość korzystania mieszkańcy Koczały (bez ul. Polnej), Bielska, Dymina, Pietrzykowa, Łękinie, Starzna i Ostrówka, co stanowi 84% ogółu mieszkańców gminy. Miejscowości bez sieci kanalizacyjnej to m.in.: Bryle, Ciemino, Działek, Dźwierzno, Niedźwiady, Niesiowo, Płocicz, Potoki, Stara Brda, Stara Brda Pilska, Świerkówko, Trzyniec, Wilkowo, Zagaje, Załęże i Zapadłe.

Na terenie gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków: w Koczale i w Pietrzykowie. Obecna oczyszczalnia w Koczale została wybudowana w 1994 roku. Trafiają do niej kanalizacją sanitarną ścieki z Koczały, Bielska, Dymina, Łękinie, Starzna i Ostrówka. Obecnie po ponad 20 latach eksploatacji konieczna jest jej gruntowna modernizacja. Oczyszczalnia ścieków w Pietrzykowie została wybudowana w 2001 roku. Przepustowość i roczny odbiór ścieków przez oczyszczalnie przedstawia tabela.

Lp.	Oczyszczalnia	RLM	Przepustowość (m ³)		Roczny odbiór ścieków (m ³)		
			na dobę	na rok	2012	2013	2014
1	Koczała	2660	300	109500	67580	65520	67282
2	Pietrzykowo	165	12	4380	1900	1950	1850

Tabela nr 6. Przepustowość i roczny odbiór ścieków przez oczyszczalnie w Koczale i Pietrzykowie w latach 2012-2014.

Na terenie gminy Koczała 13 nieruchomości posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków (4 w Trzyńcu, 3 w Płociczu, po 1 w Potokach, Niesiowie, Żukowie, Koczale na ul. Polnej, Adamkach i Dyminie). Budowa przydomowych oczyszczalni jest potrzebna wszędzie tam, gdzie nie ma technicznych możliwości wybudowania kanalizacji lub podłączenia do już istniejącej lub ze względu na znaczne odległości nie jest to uzasadnione ekonomicznie. Miejscowości, gdzie zasadna jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, to m.in.: Ciemino, Działek, Dźwierzno, Pietrzykowo wybudowania, Trzyniec, Stara Brda, Stara Brda Pilska, Świerkówko, Wilkowo, Załęże i Zapadłe.

Szacunkowa ilość przydomowych zbiorników bezodpływowych wynosi 164 (niektóre nieruchomości mają wspólne szambo). Częstotliwość ich opróżniania zależy od wielkości zbiornika i wielkości gospodarstwa domowego. Szamba są opróżniane przez uprawniony do tego podmiot i wozem asenizacyjnym (beczkowozem) dowożone do oczyszczalni ścieków w Koczale.

2.1.7. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 2013 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na gminie został nałożony obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W latach 2013-2014 odbiorem i zagospodarowaniem odpadów z terenu gminy Koczała zajmowało się przedsiębiorstwo SITA PÓŁNOC Sp. z o.o. Od 01.01.2015 r. odpady komunalne z terenu gminy odbiera Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Szczecinku, natomiast ich zagospodarowaniem zajmuje się Zakład Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze koło Chojnic. Zakłady i przedsiębiorstwa prowadzące działalność gospodarczą na terenie gminy Koczała samodzielnie dokonują wyboru firmy wywożącej i zagospodarowującej odpady komunalne oraz podpisują z tymi podmiotami umowę.

Na terenie gminy funkcjonuje selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Wydzielane są następujące frakcje odpadów: szkło, papier oraz plastik (PET). Dodatkowo w Koczale działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. PSZOK) zlokalizowany przy kotłowni osiedlowej w Koczale. Przed sezonem zimowym oraz przed sezonem letnim w systemie „u źródła” odbierane są odpady wielkogabarytowe oraz odpady elektryczne i elektroniczne. Ilość zebranych odpadów z terenu gminy Koczała w latach 2013-2014 przedstawia tabela.

Lp.	Rodzaj odebranych odpadów	Masa zebranych odpadów (Mg)	
		2013	2014
1	Zmieszane odpady komunalne	205,9	475,1
2	Zmieszane odpady opakowaniowe	15,8	55,6
3	Opakowania ze szkła	20,7	46,5
4	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	-	2,8
5	Gruz ceglany	-	34,6
6	Odpady wielkogabarytowe	3,0	14,8
7	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	-	2,0
8	Urządzenia zawierające freony	-	0,8
9	Opakowania z tworzyw sztucznych	-	0,6
10	Zużyte opony	-	4,4
11	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01 i 17 09 03	-	4,3
12	Odpady z przetworzonych włókien tekstylnych	-	0,7
13	Papier i tektura	2,1	-
	Razem:	247,42	642,2

Tabela nr 7. Ilość zebranych odpadów z terenu gminy Koczała w latach 2013-2014.

Na koniec 2013 roku ilość mieszkańców segregujących śmieci wyniosła 2645 osób, natomiast na koniec 2014 roku 2554 mieszkańców. Zadania, jakie stoją przed gminą w najbliższych latach w zakresie gospodarki odpadami to ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, zmniejszenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania i zwiększenie udziału segregowanych odpadów komunalnych w ogólnej masie odpadów, które zostaną poddane recyklingowi i posłużą do ponownego zużycia.

2.1.8. ENERGETYKA, CIEPŁOWNICTWO I GAZOWNICTWO

Głównym źródłem zasilania energetycznego gminy Koczała jest linia średniego napięcia (15kV), która dostarcza energię elektryczną z głównego punktu zasilania (GZP) w Miastku do punktu zasilania (PZ) przy ul. Spacerowej w Koczale. Linia zbudowana została bezkolizyjnie w latach dziewięćdziesiątych. Przez obszary leśne i zabudowane jest wykonana kablem, a po terenach otwartych biegnie jako linia napowietrzna. Ponadto teren gminy zasilany jest dwoma rezerwowymi liniami średniego napięcia od strony GPZ Miastko oraz jedną linią średniego napięcia od strony GPZ Człuchów. Teren gminy zasilany jest z PZ Koczała liniami średniego napięcia, które dostarczają energię do około dwudziestu stacji transformatorowych zlokalizowanych na obszarze gminy, z których liniami niskiego napięcia energia elektryczna dociera do zakładów pracy, domów i mieszkań. Dostawcą energii elektrycznej jest Energa Operator. Istnieje potrzeba rozbudowy sieci oświetlenia ulicznego na terenie gminy o około 50 punktów świetlnych, m.in.: oświetlenie ul. Wrzosowej w Koczale (ok. 15 lamp), oświetlenie osiedla mieszkaniowego w Koczale (ok. 5 lamp), oświetlenie ul. Spacerowej w kierunku Dymina (ok. 15 lamp), oświetlenie Bielska tartak (ok. 7 lamp).

W gminie Koczała zapotrzebowanie na ciepło jest pokrywane z centralnych i lokalnych kotłowni komunalnych oraz za pośrednictwem indywidualnych źródeł ciepła, zasilanych w przeważającej ilości węglem, drewnem i olejem opałowym. Źródłem ciepła dla sieci ciepłej gminy Koczała jest kotłownia węglowa zarządzana przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Koczale. Gminna ciepłownia została oddana do użytku w 1978 roku. Moc zainstalowana w kotłowni wynosi 3,9 MW. Z uwagi na wyeksploatowanie wymagana jest jej modernizacja. Produkcję energii w latach 2012-2014 przedstawia tabela.

Rok	Moc zamówiona (MW)	Produkcja energii (GJ)	Sprzedaż energii (GJ)	Zużycie węgla (Mg)
2012	1,68	15420	13469	1404
2013	1,65	15390	13328	1566
2014	1,60	14390	12149	1400

Tabela nr 8. Produkcja energii przez ciepłownię w Koczale w latach 2012-2014.

Obecna sieć ciepłna została wybudowana w 2006 roku. Jest niskoparametrowa (70/95°C) dwururowa – 28 węzłów ciepłnych zainstalowanych u odbiorców. Długość sieci wynosi 2,8 km. Energia ciepła dostarczana jest do podgrzania ciepłej wody użytkowej i na cele centralnego ogrzewania. Łączna kubatura wszystkich odbiorców wynosi 66,0 dam³, w tym budynki mieszkalne 44,0 dam³ i budynki użyteczności publicznej 22,0 dam³.

Na terenie gminy funkcjonuje należąca do Poldanor S.A. biogazownia o mocy elektrycznej 2,126 MWe i cieplnej 2,176 MWt. Jest największą biogazownią spośród 7 biogazowni zarządzanych przez Poldanor S.A. Została oddana do użytkowania w roku 2009. Według obecnie obowiązujących przepisów biogazownie rolnicze są zaliczane do odnawialnych źródeł energii. W biogazowni rolniczej w Koczale prowadzona jest działalność w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego w wyniku beztlenowej fermentacji surowców pochodzenia rolniczego (gnojowica pochodząca z fermy w Koczale zmieszana z kiszonką roślin energetycznych, głównie kukurydzy). Produkcja biogazu opiera się na dwustopniowej fermentacji w warunkach beztlenowych. W procesie fermentacji powstaje biogaz, który jest następnie spalany w celu wytworzenia energii elektrycznej i cieplnej. Wielkość produkcji biogazu i energii elektrycznej w latach 2012-2014 przedstawia tabela.

Rok	Biogaz (m ³)	Energia elektryczna (MWh)
2012	8676425	15858
2013	7447983	15392
2014	8705128	17864

Tabela nr 9. Ilość wyprodukowanego biogazu i energii elektrycznej przez biogazownię rolniczą w Koczale w latach 2012-2014.

Głównym odbiorcą energii elektrycznej są zlokalizowane w Koczale ferma macior oraz wytwórnia pasz i koncentratów. Część wytwarzanej energii jest również zużywana na potrzeby własne biogazowni. Nadwyżka energii jest sprzedawana do operatora sieci energetycznej. Poldanor S.A. planuje rozbudowę i modernizację biogazowni rolniczej umożliwiającą zwiększenie wydajności instalacji i produkcji biogazu lub zwiększenie wykorzystania ciepła, m.in. poprzez przesył biogazu gazociągami do wykorzystania przez odbiorcę zewnętrznego (np. do gminnej kotłowni lub innego podmiotu mającego duże zapotrzebowanie na gaz), inwestycję polegającą na wykorzystaniu ciepła z biogazowni np. do produkcji pelletu, brykietu, suszenia palet (przy udziale partnera strategicznego) i unowocześnienie technologii produkcji.

Gmina Koczała nie jest zgazyfikowana, mieszkańcy nie mają dostępu do gazu sieciowego. Pojedyncze gospodarstwa domowe korzystają z indywidualnych zbiorników gazu do celów własnych. Mieszkańcy gminy posiadają nieograniczony dostęp do gazu butlowego propan-butan, który jest wykorzystywany w większości gospodarstw domowych.

Ze względu na położenie geograficzne, cały teren gminy Koczała charakteryzuje się dobrymi warunkami solarnymi oraz wietrznymi. Innym kierunkiem rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie gminy może być wykorzystanie biomasy, a także geotermii niskotemperaturowej (płytkiej). Gmina Koczała posiada średnie predyspozycje do wykorzystania energii promieniowania słonecznego. Warunkiem efektywnego wykorzystania tych predyspozycji jest zastosowanie odpowiednich typów systemów o właściwościach urządzeń dostosowanych do struktury rozkładu promieniowania słonecznego w czasie. Największe perspektywy rozwoju w najbliższym czasie mają technologie konwersji termicznej energii promieniowania słonecznego wykorzystujące kolektory słoneczne, w mniejszym stopniu ogniwa fotowoltaiczne. Obecnie część mieszkańców gminy korzysta z kolektorów słonecznych do podgrzania wody na potrzeby gospodarstwa domowego.

Wszystkie budynki użyteczności publicznej w Koczale zostały poddane termomodernizacji (Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, budynek przy ul. Zielonej 2 w Koczale, szkoła i przedszkole). Mieszkańcy również indywidualnie starają się termomodernizować swoje budynki. Planowane działania w zakresie termomodernizacji pozwolą na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło wybranych budynków, czego wynikiem będą znaczne oszczędności kosztów eksploatacji.

2.1.9. TELEKOMUNIKACJA I NOWE TECHNOLOGIE

Informatyzacja gminy i rozwój społeczeństwa informacyjnego to procesy niezwykle kosztowne, wymagające dużych nakładów finansowych. W całej gminie dostęp do telefonii stacjonarnej i mobilnej jest dość dobry - można skorzystać z usług kilku operatorów telefonii mobilnej. Miejscowości Koczała, Pietrzykowo, Trzyniec, Bielsko posiadają dostęp do szerokopasmowego Internetu, a w pozostałych funkcjonuje on na zasadzie dostępu bezprzewodowego od usługodawców sieci telefonii mobilnej lub lokalnego operatora. Miejscowości, gdzie są trudności z dostępem do telefonii komórkowej i Internetu to m.in.: Stara Brda, Stara Brda Piłska, Płocicz, Ciemino, Zagaje, Dymin, Koczała ul. Polna. Poza Koczalą i Bielskiem brakuje miejsc, w których dostęp do Internetu

byłby darmowy i ogólnodostępny dla mieszkańców (np. świetlice wiejskie). Brakuje punktów dostępu do Internetu typu hot-spot.

2.1.10. DROGI I KOMUNIKACJA

Na terenie gminy znajduje się 10 dróg powiatowych. Ich łączna długość wynosi 83,338 km, z tego twarde stanowią 64,330 km, gruntowe ulepszone 3,113 km a gruntowe 15,895 km. Droga klasy zbiorczej (Z) jest droga nr 2505G stanowiąca połączenie siedziby gminy z siedzibą powiatu o długości 11,091 km. Uzupełnienie sieci drogowej stanowią drogi lokalne (L), które wynoszą 49,372 km i dojazdowe (D) – 22,875 km. Drogi powiatowe twarde są w dobrym stanie technicznym, remontu wymaga jedynie odcinek drogi z m. Trzyniec do granicy powiatu. Natomiast drogi gruntowe wymagają ciągłych napraw. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Koczała przedstawia tabela.

Lp.	Numer drogi	Klasa drogi	Nazwa drogi	Długość (km)
1	1740G	L	(Miastko)-Lipczynek-Nowa Wieś odc. gr. powiatu-Ostrówek-gr. gmin	9,917
2	1742G	L	(Miłocice)-Łękinia-DP nr 2503G	3,812
3	1743G	L	(Piaszczyna)-Pietrzykowo-Trzyniec-Koczała	14,852
4	1744G	L	(Brzeźno Szlacheckie)-Stara Brda Pilska-Bielsko	10,034
5	2500G	L	Trzyniec-Stara Brda Pilska	4,593
6	2501G	D	Koczała-Załęże-DP nr 1740G	8,010
7	2502G	D	Ostrówek-Starzno-Koczała	10,169
8	2503G	L	(Biały Bór)-Koczała	6,164
9	2504G	D	Koczała-Płocicz	4,696
10	2505G	Z	Koczała-Bielsko-Przechlewo-Lisewo-Pawłówko-Kołodowo odc. Koczała-Bielsko-gr. gmin	11,091
Razem:				83,338

Tabela nr 10. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Koczała.

Gmina Koczała posiada sieć dróg gminnych o długości 51 km oraz system dróg wewnętrznych. Długość dróg gminnych według rodzajów nawierzchni przedstawia tabela.

Lp.	Rodzaj nawierzchni	Długość drogi (km)
1	Gruntowa	46,344
2	Brukowa	5,104
3	Bitumiczna	3,084
4	Kostka	0,300
5	Betonowa	0,081

Tabela nr 11. Długość dróg gminnych według rodzajów nawierzchni.

Drogi gminne utwardzone są w stanie dobrym, natomiast drogi gruntowe wymagają ciągłych napraw i modernizacji.

Systematycznie budowane są chodniki i parkingi w miejscowościach o zwartej zabudowie. W miejscowościach o rozproszonej zabudowie nie ma konieczności budowy chodników i parkingów. Stan istniejących chodników jest dobry.

Przedsiębiorstwa obsługujące transport zbiorowy na terenie gminy to Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Bytowie Spółka Akcyjna i Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie. Połączenia zapewniają przede wszystkim dojazd uczniów do szkół i ich powrót. Częstotliwość kursów jest niska i nie w pełni odpowiadająca potrzebom mieszkańców, przede wszystkim z odległych krańców gminy. Na terenie gminy Koczała znajduje się 31 przystanków autobusowych. Wszystkie przystanki są w stanie dobrym lub bardzo dobrym.

Przez tereny gminy przebiegał fragment jednotorowej linii kolejowej relacji Miastko- Człuchów. Linia ta, jako nierentowna, została zlikwidowana na początku lat 90. XX wieku. Torowiska zostały zdemontowane, a grunty pod torami są nieużytkowane.

W Koczale funkcjonują 3 warsztaty samochodowe, 1 myjnia samochodowa i 1 stacja benzynowa. W planach jest otwarcie stacji paliw na ul. Miastockiej 33 w Koczale (dawny PGR).

2.1.11. GOSPODARKA, RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Gospodarka w gminie koncentruje się zasadniczo w dwóch branżach: przemyśle drzewnym i produkcji rolno-spożywczej.

Jednym z dwóch kluczowych przedsiębiorstw na terenie gminy jest Tartak w Bielsku będący jednym z oddziałów Przedsiębiorstwa Przemysłu Drzewnego POLTAREX Sp. z o.o. w Lęborku. Tartak zajmuje się przetarciem drewna i produkcją wyrobów tartacznych. Na koniec 2014 roku w przedsiębiorstwie było zatrudnionych 129 osób, w tym 108 osób z terenu gminy Koczała. W zakładach zlokalizowanych na terenie gminy zatrudnionych było 126 osób. W planach przedsiębiorstwa jest wybudowanie nowej hali stolarni z przeznaczeniem na linie do klejenia drewna, odnawianie parku maszynowego, wdrażanie nowych technologii a w rezultacie zwiększenie produkcji. Produkcją wyrobów tartacznych i opakowań drewnianych na terenie gminy zajmują się także niewielkie rodzinne zakłady produkcyjno-handlowo-usługowe.

Drugim kluczowym przedsiębiorstwem prowadzącym działalność na terenie gminy Koczała jest Poldanor S.A. Działalność Poldanor S.A. koncentruje się na produkcji zwierzęcej (hodowla loszek zarodowych, fermy macior, fermy warchlaków i tuczu trzody chlewnej), produkcji roślinnej (głównie zboża, rzepak, kukurydza), produkcji pasz, produkcji wyposażenia do budynków inwentarskich oraz produkcji energii elektrycznej i ciepłej w biogazowniach rolniczych.

Na terenie gminy Koczała Poldanor posiada następujące zakłady i mienie: ferma trzody chlewnej w Koczale (tzw. ferma mateczna) oparta o stado macior w ilości 9312 stanowisk, biogazownia rolnicza w Koczale o mocy elektrycznej 2,126 MWe, wytwórnia pasz i koncentratów w Koczale o maksymalnej wydajności produkcji 480 Mg/dobę tj. 150 000 Mg/rok, ferma trzody chlewnej w Łękinii (tzw. fermą odchovu prosiąt) przeznaczona dla prosiąt w ilości 15 000 stanowisk oraz grunty orne w ilości 1170 ha. Na koniec 2014 roku w przedsiębiorstwie było zatrudnionych 600 osób, w tym 111 z terenu gminy Koczała. W zakładach pracy zlokalizowanych na terenie gminy zatrudnionych było 71 osób.

W perspektywie najbliższych 10 lat przedsiębiorstwo ma w planach rozbudowę i przebudowę istniejących ferm trzody chlewnej w Koczale i Łękinii, budowę nowych instalacji do chowu i hodowli zwierząt, rozbudowę i przebudowę wytwórni pasz i koncentratów, rozbudowę i modernizację biogazowni rolniczej w Koczale i unowocześnienie parku maszyn środków transportu.

Gospodarka leśna na terenie gminy Koczała jest prowadzona głównie przez Nadleśnictwo Miastko i Nadleśnictwo Niedźwiady z siedzibą w Przechlewie poprzez pozyskiwanie drewna i hodowlę lasu. Na obszarze gminy zlokalizowane są oddziały czterech należących do Nadleśnictwa Miastko leśnictw: Miastko, Starzno, Słosinko i Koczała o łącznej powierzchni 3572,64 ha. W 2014 roku w leśnictwach na terenie gminy pozyskano 20449 m³ drewna. Leśnictwa należące do Nadleśnictwa Niedźwiady położone na terenie gminy Koczała to Stara Brda, Pustowo, Kamionka, Nowa Brda, Łąbędzie Bagno, Łękinia, Bielsko, Rudka, Uroczysko i Głuszec. Ich powierzchnia na terenie gminy wynosi 12530,74 ha. Nadleśnictwo Niedźwiady zatrudnia 64 osoby, w tym 17 z terenu gminy Koczała. Uzupełnieniem jest gospodarka leśna prowadzona w lasach niepaństwowych oraz usługi leśne świadczone głównie przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Rozwijającą się gałęzią gospodarki jest turystyka. Ruch turystyczny na terenie gminy Koczała skupia się przede wszystkim w miejscowościach: Koczała, Dymn, Stara Brda, Stara Brda Pilska, Starzno. W miejscowości te położone są wśród jezior i lasów, które przyciągają spragnionych ciszy i czystego środowiska turystów. Na bazę turystyczną składają się: gospodarstwa agroturystyczne „Jaworowy Dworek” i „Łosiowisko”, Ośrodek Wypoczynkowy „BOBO”, domki letniskowe „BOLKO”, budynki letniskowe „U Krzysia”, Gościniec Zagaje oraz baza noclegowa przy przedszkolu w Koczale i pole namiotowe nad jeziorem Dymno. Baza gastronomiczna to restauracja przy „BOBO”, 3 bary i pizzeria. Na terenie gminy działają 2 wypożyczalnie kajaków: „Mała Przysia” w Starej Brdzie Pilskiej i w budynku socjalnym nad jeziorem Dymno.

Rodzaje turystyki realizowane na terenie gminy to: turystyka wypoczynkowa (pobyty wczasowe, wakacyjne, okolicznościowe, rodzinne zjazdy), turystyka poznawcza (pobyty przyrodnicze, krajoznawcze, kulturowe i sentymentalne), turystyka kwalifikowana (pobyty związane z aktywnością pieszą, rowerową, kajakową, przygodową, sportową), turystyka biznesowa (pobyty firmowe, wyjazdy służbowe, pobyty motywacyjne, eventy dla kontrahentów, nagrody korporacyjne), turystyka naukowa (pobyty konferencyjne, seminaria, sympozja, zjazdy naukowe, branżowe, zawodowe, promocyjne).

W ostatnich trzech latach zwiększyła się liczba osób fizycznych prowadzących własną działalność gospodarczą. W 2012 roku wyniosła ona 100 osób, w 2013 roku 115, natomiast na koniec 2014 roku wzrosła do 154.

Najpopularniejsze branże to usługi budowlane (35 wpisów do CEIDG), handel (24 wpisy), usługi leśne (17 wpisów), transport (17 wpisów), działalność wspomagająca produkcję roślinną (8 wpisów), usługi stolarskie i tartaczne (6 wpisów), fryzjerstwo i zabiegi kosmetyczne (6 wpisów), obiekty noclegowe i działalność gastronomiczna (4 wpisy).

Największymi zakładami pracy na terenie gminy Koczała są PPD POLTAREX Sp. z o.o. Tartak Bielsko oraz POLDANOR S.A. Inne zakłady pracy, które można wymienić, to:

- Gospodarstwo Rolne Łękinia zajmujące się produkcją pieczarek i boczników, zatrudnienie ok. 20 osób z tendencją malejącą,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” posiadająca piekarnię i 9 sklepów ogólnospożywczych, zatrudnienie ok. 12 osób,
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna zajmująca się produkcją roślinną, zatrudnienie 5 osób,
- Wandtke Grupa Miechucino oddział w Koczale zakład zajmujący się obróbką stali oraz produkcją komponentów, półproduktów oraz całych konstrukcji stalowych, zatrudnienie na poziomie 4 osób, docelowo w kolejnych latach 20 osób.

W jednostkach samorządowych tj. w urzędzie gminy, ZKiW, GOPS, GOK, GBP, ZGK na koniec 2014 roku zatrudnionych było 113 osób (bez pracowników zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych).

Na terenie gminy na dzień 31.12.2014 zarejestrowanych było 361 rolników indywidualnych. Średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego w gminie wyniosła 8,71 ha. Liczbę gospodarstw rolnych i średnią wielkość gospodarstwa przedstawia tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014
1	Liczba gospodarstw rolnych	371	370	361
2	Średnia wielkość gospodarstwa (ha)	9,22	8,76	8,71

Tabela nr 12. Liczba gospodarstw rolnych i średnia wielkość gospodarstwa w gminie Koczała w latach 2012-2014.

W gospodarstwach indywidualnych dominują uprawy zbóż i ziemniaków, a w produkcji zwierzęcej hodowla trzody chlewnej. W ostatnim roku w Bielsku powstała ferma drobiu.

W ostatnich trzech latach zmalała liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Koczała. W 2012 roku liczba bezrobotnych wynosiła 331 osób, natomiast w 2014 roku 290 osób. Ze 192 do 154 osób zmalała liczba długotrwale bezrobotnych. W stosunku do roku 2012 o 4 osoby zwiększyła się liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku i na koniec 2014 roku wyniosła 68.

Osoby bezrobotne	2012			2013			2014		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Osoby bezrobotne ogółem	179	152	331	196	137	333	167	123	290
Osoby długotrwale bezrobotne			192			183			154
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	38	26	64	43	22	65	44	24	68

Tabela nr 13. Ilość osób bezrobotnych w gminie Koczała w latach 2012-2014.

2.1.12. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Liczba stałych mieszkańców gminy Koczała na koniec 2014 roku wynosiła 3487 i w porównaniu do roku 2012 zmalała o 63 osoby. W okresie trzech ostatnich lat zwiększyła się liczba urodzeń z 32 w 2012 roku do 36 w 2014 roku. Niestety, wzrosła również liczba zgonów z 31 w 2012 roku do 43 w 2014 roku. Przyrost naturalny wykazuje tendencję ujemną. Liczbę stałych mieszkańców gminy oraz liczbę urodzeń i zgonów w latach 2012-2014 przedstawiają tabele.

Miejscowość	Liczba mieszkańców na 31.12.2012			Liczba mieszkańców na 31.12.2013			Liczba mieszkańców na 31.12.2014		
	Stali	Mężczyźni	Kobiety	Stali	Mężczyźni	Kobiety	Stali	Mężczyźni	Kobiety
ADAMKI	11	7	4	10	6	4	10	6	4
BIELSKO	443	203	240	438	203	235	432	203	229
BRYLE	13	5	8	13	5	8	13	5	8
CIEMINO	19	10	9	19	10	9	19	10	9
DYMIN	24	10	14	21	7	14	20	7	13
DZIAŁEK	63	39	24	60	35	25	61	36	25
DŹWIERZNO	11	7	4	11	7	4	11	7	4
KĄŁKA	4	3	1	4	3	1	4	3	1
KOCZAŁA	2040	973	1067	2040	994	1046	2001	982	1019
ŁĘKINIA	187	102	85	187	94	93	186	97	89
NIEDŹWIADY	33	15	18	24	10	14	24	10	14
NIESIŁOWO	26	11	15	27	11	16	27	11	16
OSTRÓWEK	41	20	21	42	20	22	42	20	22
PIETRZYKOWO	144	70	74	141	70	71	144	70	74
PIETRZYKÓWKO	6	3	3	6	3	3	7	3	4
PŁOCICZ	49	30	19	52	29	23	48	25	23
PODLESIE	2	1	1	2	1	1	2	1	1
POTOKI	13	4	9	13	4	9	14	4	10
STARA BRDA	4	1	3	4	1	3	5	2	3
STARA BRDA PILSKA	58	32	26	56	30	26	55	29	26
STARZNO	103	57	46	106	55	51	108	57	51
ŚWIERKÓWKO	1	1	0	1	1	0	3	1	2
TRZYNIEC	38	23	15	39	22	17	39	22	17
WILKOWO	108	53	55	109	54	55	110	53	57
ZAGAJE	9	2	7	9	2	7	9	2	7
ZĄŁĘŻE	76	34	42	71	29	42	71	29	42
ZAPADŁE	18	11	7	18	11	7	18	11	7
ŻUKOWO	6	4	2	6	4	2	4	3	1
Razem:	3550	1731	1819	3529	1721	1808	3487	1709	1778
%	100,00	48,76	51,24	100,00	48,77	51,23	100,00	49,01	50,99

Tabela nr 14. Liczba stałych mieszkańców gminy Koczała w latach 2012-2014.

Lp.	Wyszczególnienie	2012	2013	2014
1	Liczba urodzeń	32	35	36
2	Liczba zgonów	31	39	43
3	Przyrost naturalny (1-2)	1	-4	-7

Tabela nr 15. Liczba urodzeń i zgonów w gminie Koczała w latach 2012-2014.

Oprócz powolnego spadku liczby mieszkańców obserwujemy również postępujące starzenie się społeczeństwa. Liczba osób w wieku 0-17 lat zmniejszyła się z 697 w 2012 roku do 667 w 2014 roku, a liczba osób w wieku produkcyjnym zmalała odpowiednio z 2372 do 2294. Wzrosła natomiast liczba osób w wieku 60 lat i więcej. W roku 2012 wynosiła ona 481 osób, a w 2014 roku już 526 osób. Strukturę wiekową mieszkańców gminy przedstawia tabela.

Wiek	2012			2013			2014		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Wiek 0-17 lat	359	338	697	345	326	671	343	324	667
Wiek 18-59 lat	1114	1258	2372	1105	1248	2353	1067	1227	2294
Wiek 60 i więcej lat	346	135	481	358	147	505	368	158	526
Razem:	1819	1731	3550	1808	1721	3529	1778	1709	3487

Tabela nr 16. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Koczała w latach 2012-2014.

2.1.13. OŚWIATA I WYCHOWANIE

Zespół Kształcenia i Wychowania w Koczale tworzą: Publiczne Przedszkole, Szkoła Podstawowa im. I Armii Wojska Polskiego i Publiczne Gimnazjum im. Alfonsa Zabłońskiego. Na koniec 2014 roku w ZKiW zatrudnione były 53 osoby, w tym 33 nauczycieli i 20 pracowników obsługi.

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w okresie minionych 3 lat wynosi ok. 64% i nie jest to wskaźnik w pełni zadowalający. Na terenie gminy funkcjonuje tylko jedno przedszkole w Koczale. Nieliczne dzieci z terenu gminy Koczała uczęszczają do przedszkoli poza naszą gminą. Liczbę dzieci z terenu gminy uczęszczających do przedszkoli przedstawia tabela.

Rok	Publiczne Przedszkole w Koczale	Przedszkola poza gminą		Razem
		Kraj	Zagranica	
2012	89	7	2	98
2013	89	8	4	101
2014	83	5	10	98

Tabela nr 17. Liczba dzieci z terenu gminy Koczała uczęszczających do przedszkola w latach 2012-2014.

Liczbę uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej i gimnazjum w Koczale przedstawia tabela.

Lp.	Placówka	Liczba dzieci i młodzieży		
		2012	2013	2014
1	Szkoła podstawowa	203	210	207
2	Gimnazjum	96	79	88

Tabela nr 18. Liczba uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w Koczale w latach 2012-2014.

Zarówno do szkoły podstawowej, jak i gimnazjum, uczęszczają uczniowie niepełnosprawni, w tym z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim i umiarkowanym, z niedostosowaniem społecznym, z zaburzeniami zachowania, słabowidzący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową. W 2012 roku liczba uczniów z niepełnosprawnościami wyniosła 16, w 2013 roku 17 a w 2014 roku 14.

Wyniki nauczania, jakie osiągają uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum w Koczale, przedstawia tabela z wynikami testów dla 6-klasistów i testów gimnazjalnych.

Lp.	Forma sprawdzenia wiedzy i umiejętności			2012	2013	2014
1	Testy 6-klasistów (liczba punktów na 40 możliwych do uzyskania)			20,55	20,55	23,59
2	Egzamin gimnazjalny	Część humanistyczna	Język polski	67,6%	61,9%	66,6%
			Historia i WOS	64,7%	55,2%	53,8%
		Część matematyczno-przyrodnicza	Matematyka	57,2%	51,1%	48,3%
			Przedmioty przyrodnicze	53,3%	55,8%	51,4%
	Język angielski		Część podstawowa	67,6%	71,4%	94,7%
			Część rozszerzona	29,2%	48,9%	78,7%
	Język niemiecki		Część podstawowa	68,3%	66,5%	61,6%
			Część rozszerzona	39,6%	42,0%	34,3%

Tabela nr 19. Wyniki testów 6-klasistów i egzaminu gimnazjalnego uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w Koczale w latach 2012-2014.

Uczniowie osiągają również sukcesy w sporcie na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

Uczniowie Zespołu Kształcenia i Wychowania w Koczale objęci są wsparciem i pomocą socjalną. Pomoc jest udzielana w formie dofinansowania zakupu podręczników w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”. W roku 2012 z tej formy pomocy skorzystało 47 uczniów, w 2013 roku 59 uczniów a w 2014 roku 39 uczniów. Ponadto dzieciom z rodzin w bardzo trudnej sytuacji materialnej udzielana jest doraźna pomoc materialna w postaci zakupu odzieży. Wszyscy uczniowie mają możliwość korzystania z posiłków w szkolnej stołówce. Uczniowie, którzy mogą pochwalić się bardzo dobrymi wynikami w nauce lub wybitnymi osiągnięciami sportowymi otrzymują stypendia. W latach 2012-2014 uczniom ZKiW w Koczale przyznano 49 stypendiów.

Baza lokalowa Zespołu Kształcenia i Wychowania w Koczale jest wystarczająca dla zapewnienia potrzeb edukacyjnych. Jej stan jest średni i wymaga bieżących remontów oraz inwestycji, m.in.: malowanie elewacji zewnętrznej budynku gimnazjum i sali gimnastycznej wraz z remontem schodów wejściowych, remont szatni dla dzieci, remont sal gimnastycznych, utworzenie placu zabaw dla uczniów klas I-III i doposażenie gabinetów lekcyjnych w nowoczesne środki nauczania.

Przy Zespole Kształcenia i Wychowania w Koczale działa rada rodziców składająca się z trójek klasowych z każdego oddziału ze szkoły podstawowej i gimnazjum. Rada rodziców zajmuje się pozyskiwaniem środków finansowych, które pochodzą z dobrowolnych składek rodziców, z wpłat od osób fizycznych, instytucji i organizacji, zakładów pracy oraz dochodów z imprez okolicznościowych organizowanych przez rodziców. Fundusze wydatkowane są na działania statutowe szkół wchodzących w skład ZKiW. Z posiadanych środków rada rodziców dofinansowuje np.: biwaki, wycieczki turystyczno-krajoznawcze, zabawy klasowe, zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań, zakup nagród rzeczowych dla najlepszych uczniów i najlepszych sportowców, działalność szkolnych zespołów artystycznych lub sportowych, pomoc materialną dla UKS „AS”, koncerty umuzykalniające, imprezy kulturalne i różne konkursy. Roczne wydatki rady rodziców w latach 2012-2014 kształtują się na poziomie 9100-9600 zł.

Po ukończeniu gimnazjum młodzież kontynuuje naukę w szkołach ponadgimnazjalnych m.in.: w Miastku, Człuchowie, Łodzi, Słupsku, Koszalinie, Chojnicach, Bydgoszczy i Świeciu. Liczbę uczniów z terenu gminy kontynuujących naukę z uwzględnieniem typów szkół przedstawia tabela.

Rok szkolny	Technikum	Liceum ogólnokształcące	Szkoła zawodowa	Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	Razem
2011/2012	15	16	11	-	42
2012/2013	7	15	16	-	38
2013/2014	5	10	11	1	27

Tabela nr 20. Liczba uczniów z terenu gminy Koczała kontynuujących naukę w szkołach ponadgimnazjalnych w latach 2011-2014.

2.1.14. KULTURA I OCHRONA ZABYTEKÓW

Instytucje kultury w gminie to Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna i jej filia Czytelnia Internetowa w Bielsku. Uzupełnieniem bazy społeczno-kulturalnej są sale wiejskie.

A. GMINNY OŚRODEK KULTURY W KOCZALE

Celem Gminnego Ośrodka Kultury w Koczale jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców oraz upowszechnianie i promocja lokalnych inicjatyw kulturalnych. Na koniec 2014 roku w Gminnym Ośrodku Kultury działały: sekcja teatralna „Boruta” (13 uczestników), sekcja teatralna „Spinka” (20 uczestników), sekcja taneczna (11 uczestników), sekcja plastyczna (6 uczestników), sekcja wokalna (11 uczestników), sekcja instrumentalna (gitara, pianino, flet, 27 uczestników), sekcja techniki audiowizualnej (4 uczestników). W ośrodku działają także osoby dorosłe. W ramach Akademii Kobiet Aktywnych panie spotykają się co dwa tygodnie na zajęciach rękodzielniczych, teatralnych i kulinarnych. Przez lata co tydzień w GOK spotykał się liczący 19 członków chór „Koczalskie echo” działający pod kierownictwem pani Felicji Drwęckiej, który jesienią 2014 roku zakończył swoją działalność.

Gminny Ośrodek Kultury jest organizatorem i współorganizatorem wielu wydarzeń kulturalnych i rekreacyjno-sportowych takich jak: zabawy taneczne, parady, koncerty, kiermasze, warsztaty rękodzielnicze, imprezy okazjonalne (Dzień Kobiet, turniej sołectw i zakładów pracy, Dzień Dziecka, Dzień Seniora), przedstawienia teatralne, konkursy, prezentacje i wystawy. W sumie w 2012 roku GOK zorganizował 47 wydarzeń, w 2013 roku 44 wydarzenia a w 2014 roku 53.

Gminny Ośrodek Kultury w Koczale funkcjonuje w budynku przy ulicy Klonowej 9. Pierwotnie był to kościół a po drugiej wojnie światowej pełnił funkcję sali gimnastycznej. Po modernizacji w 1976 roku został przeznaczony na ośrodek kultury, który jest jednocześnie świetlicą wiejską dla mieszkańców Koczały. W budynku znajduje się sala widowiskowa ze sceną przeznaczoną dla około 100 osób wraz z zapleczem dla artystów, sala klubowa z wyposażeniem technicznym (nagłośnienie, instrumenty) do prowadzenia zajęć, w pełni wyposażona kuchnia, gabinet dyrektora i głównej księgowej, pokój instruktorów, dwa pomieszczenia techniczne (dekoratornia i garderoba) oraz dwie łazienki, w tym jedna dla osób niepełnosprawnych. W budynku znajduje się także kotłownia z piecem centralnego ogrzewania oraz dwie osobne toalety wykorzystywane podczas letnich imprez plenerowych. Przy Gminnym Ośrodku Kultury znajduje się plac rekreacyjny ze sceną letnią. Budynek jest ogrodzony, monitorowany i obsadzony zielenią.

Główną pożądaną inwestycją jest rozbudowa Gminnego Ośrodka Kultury wraz z modernizacją infrastruktury technicznej obiektu. Rozbudowa obejmowałaby nadbudowę i dobudowę: pomieszczenia wielofunkcyjnego i pracowni tematycznych, łazienek, pomieszczeń magazynowych do przechowywania sprzętów plenerowych i dekoratorni. Rozbudowa i modernizacja budynku wiązać się będzie z zakupem nowego wyposażenia i sprzętu. Modernizacji wymaga także kotłownia centralnego ogrzewania. Alternatywnym rozwiązaniem może być przyłączenie Gminnego Ośrodka Kultury do sieci centralnego ogrzewania oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Konieczne jest zagospodarowanie terenu przylegającego do GOK i budynku OSP oraz przeznaczenie go na wielofunkcyjny teren rekreacyjno-wypoczynkowy (m.in.: ścieżki do nauki bezpiecznej jazdy rowerowej, na rolkach lub deskach, joggingu i nordic walking, siłownia plenerowa, plac zabaw dla dzieci, ścianka wspinaczkowa, mała architektura, arboretum, tablice prezentujące historię i zabytki naszej gminy). Modernizacji wymaga prowadząca do GOK ulica Klonowa (m.in.: przebudowa drogi z remontem nawierzchni, budowa chodnika, montaż oświetlenia, ławek i nasadzenia krzewów).

B. GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W KOCZALE

Celem działania Gminnej Biblioteki Publicznej w Koczale jest zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do materiałów bibliotecznych. Służy rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i kulturalnych. W gminie Koczała sieć biblioteczną tworzą Gminna Biblioteka Publiczna oraz Czytelnia Komputerowa "Wiedza" w Bielsku działająca jako punkt biblioteczny. Uzupełnieniem usług bibliotecznych są 3 punkty biblioteczne w Pietrzykowie, Załężu i Łekini, które mieszczą się w świetlicach wiejskich i są otwarte 2 godziny dziennie. W Koczale i Bielsku prowadzone są czytelnie internetowe. Z usług GBP korzystają różne grupy społeczne: dzieci i młodzież, dorośli i seniorzy.

Oprócz zadań związanych z propagowaniem czytelnictwa i udostępnianiem książek i czasopism pracownicy GBP organizują zajęcia dla dzieci przebywających w czytelni oraz pomagają, w szczególności ludziom starszym, redagować różnego rodzaju pisma, wyszukiwać informacje, obsługiwać komputer i Internet. Aby aktywizować społeczeństwo, poprawić ofertę spędzenia wolnego czasu i zintegrować pokolenia w bibliotece organizowane są spotkania z autorami książek i ciekawymi ludźmi, konkursy o różnorodnej tematyce, wystawy oraz wycieczki rowerowe. Liczbę korzystających z GBP w Koczale określa tabela.

Liczba korzystających z GBP w Koczale	2012	2013	2014
Zarejestrowani czytelnicy	421	419	421
Użytkownicy zarejestrowani w bibliotece	917	1043	1000
Wypożyczenia	4544	4431	4232
Odwiedziny w bibliotece	7262	6087	6701

Tabela nr 21. Liczba korzystających z Gminnej Biblioteki Publicznej w Koczale w latach 2012-2014.

Na koniec 2014 roku w Gminnej Bibliotece Publicznej w Koczale zatrudnione były 3 osoby (1 etat dyrektor, 0,5 etatu bibliotekarz w czytelni w Bielsku, 0,2 etatu księgowa). Baza lokalowa biblioteki jest dobra, lecz niewystarczająca w perspektywie dalszego rozwoju biblioteki: zbyt mała powierzchnia wypożyczalni uniemożliwia ustawienie kolejnych regałów w celu stworzenia nowych działów tematycznych zgodnych z upodobaniami czytelników, brak przestrzennej czytelni uniemożliwia organizowanie zajęć oraz spotkań dla większej liczby uczestników (obecnie 12 miejsc), brak warunków na stworzenie specjalnej oferty dla najmłodszych gości biblioteki - kąpieliska malucha z odpowiednim umeblowaniem i zabawkami. W niedługim czasie wymiany będzie wymagać sprzęt komputerowy i biurowy. Wyzwania, przed którymi stoi GBP w Koczale, to stworzenie atrakcyjniejszej oferty czytelniczej i kulturalnej dla młodzieży, by zahamować spadek czytelnictwa wśród tej grupy wiekowej i podjęcie działań w celu większej integracji i aktywizacji osób starszych. Przy bibliotece w Koczale funkcjonuje letnia czytelnia.

C. LOKALNI TWÓRCY I INICJATYWY KULTURALNE

W gminie Koczała funkcjonuje licząca około 10 osób grupa lokalnych twórców. Dziedziny, w których tworzą, to malarstwo, rękodzieło i fotografia. Warto odnotować liczne inicjatywy kulturalne organizacji pozarządowych i branży turystycznej. W niektórych ośrodkach turystycznych i gospodarstwach agroturystycznych organizowane są koncerty, plenery malarskie, wystawy i warsztaty artystyczne, które uatrakcyjniają pobyt przebywającym tam turystom oraz wzbogacają ofertę kulturalną dla mieszkańców.

D. SALE WIEJSKIE

W gminie Koczała funkcjonuje 6 sal wiejskich w miejscowościach Pietrzykowo, Starzno, Łękinia, Trzyniec, Bielsko i Załęże. Sala wiejska w sołectwie Bielsko wymaga remontu polegającego na zmianie sposobu ogrzewania świetlicy oraz wyodrębnieniu znacznie większego niż dotychczas pomieszczenia na kuchnię. W świetlicy brakuje miejsca na składowanie opału a przed budynkiem miejsca na zaparkowanie samochodów. Swojego zadania nie spełnia sala wiejska w Trzyńcu. Jest to jedno małe pomieszczenie w budynku mieszkalnym, a jego stan techniczny jest zły. Konieczna jest budowa nowego budynku z przeznaczeniem na świetlicę wiejską dla sołectwa Trzyniec. Powinna ona zostać zlokalizowana w Wilkowie – największej pod względem ilości mieszkańców miejscowości w sołectwie. Pozostałe świetlice są wyremontowane oraz wyposażone w meble (stoliki, krzesła, szafki, witryny), sprzęt kuchenny (kuchenki gazowe, lodówki, taborety gazowe, garnki, naczynia i sztucce), sprzęt rekreacyjno-sportowy i gry planszowe.

Główna działalność świetlic wiejskich to organizowanie imprez integracyjnych i okolicznościowych (zabawa noworoczna dla dzieci, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Dziecka, festyny sołeckie). Świetlice są miejscem zebrań wiejskich, spotkań towarzyskich i zabaw. Świetlice w Łękinii i Pietrzykowie pełnią również funkcję obiektów sportowych. Nierzadko sale wiejskie są wynajmowane na potrzeby uroczystości rodzinnych. W świetlicach brak regularnych, zorganizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

E. ZABYTKI

Na terenie gminy Koczała występuje znaczna ilość obiektów o wysokich walorach architektonicznych, kwalifikujących je do ochrony konserwatorskiej. Zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków są trzy kościoły: w Koczale (kościół wybudowany w 1902r, styl neoromańsko-gotycki, barokowe elementy wystroju wnętrza), w Pietrzykowie (kościół z XIV-XV w., przebudowany w XVIII w., elementy wyposażenia z XVII-XVIII w., dzwonnica z XVII w.) i w Starznie (drewniany kościółek z 1617 r., późnobarokowe elementy wystroju wnętrza). Zabytki te są dobrym stanie, gdyż w latach 2007-2012 miały w nich miejsce gruntowne prace budowlane, konserwatorskie i rewitalizacyjne. Cmentarze i ślady po nich zachowały się w m.in.: w Bielsku, Koczale, Łękinii, Pietrzykowie, Starej Brdzie Piłkiej, Starznie i Trzyńcu. W większości są to zdewastowane cmentarze poniemieckie.

W gminnej ewidencji zabytków znajdują się 93 obiekty. Są to przede wszystkim budynki mieszkalne, ale również gospodarcze, leśniczówki, cmentarze i wiadukt. Znajdują się one w różnym stanie technicznym, w zależności od dbałości właściciela.

2.1.15. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Na terenie gminy funkcjonuje jeden Posterunek Policji mieszczący się w Koczale podlegający pod Komendę Powiatową Policji w Człuchowie. Na posterunku na koniec 2014 roku zatrudnieni byli policjanci na 5 etatach i jeden pracownik gospodarczy. Bezpieczeństwo w gminie stoi na wysokim zadowalającym poziomie. Dominującą kategorią przestępstw są przestępstwa kryminalne pospolite, które są najbardziej uciążliwe dla społeczeństwa. Liczba interwencji funkcjonariuszy Posterunku Policji w Koczale przedstawia tabela.

Lp.	Rodzaj interwencji	Liczba interwencji		
		2012	2013	2014
1	Postępowania przygotowawcze (dochodzenia)	63	64	69
2	Postępowania wyjaśniające	35	35	55
3	Nałożone mandaty karne kredytowane	43	54	94
4	Pouczenia	65	42	153

Tabela nr 22. Liczba interwencji funkcjonariuszy Posterunku Policji w Koczale w latach 2012-2014.

Na terenie gminy Koczała działają trzy jednostki ochotniczych straży pożarnych w Koczale, Pietrzykowie i Starznie oraz Zakładowa Straż Pożarna w Bielsku. Liczbę strażaków ochotników w poszczególnych jednostkach OSP przedstawia tabela.

Lp.	OSP	Liczba strażaków		
		2012	2013	2014
1	OSP Koczała	25	27	28
2	OSP Starzno	8	8	8
3	OSP Pietrzykowo	8	8	8

Tabela nr 23. Liczba strażaków ochotniczych straży pożarnych w gminie Koczała w latach 2012-2014.

Jednostka w Koczale należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Strażacy ochotnicy uczestniczą w akcjach ratowniczo-gaśniczych, prowadzą działania prewencyjne w zakresie bezpieczeństwa pożarowego, uczestniczą w zawodach pożarniczych oraz włączają się w akcje społeczne (m.in.: WOŚP, sprzątanie świata). Jednostki są dobrze wyposażone a remizy w dość dobrym stanie technicznym. Wymagane jest jednak stałe unowocześnianie sprzętu i remonty w remizach strażackich.

2.1.16. OPIEKA ZDROWOTNA

Podstawową opiekę zdrowotną na terenie gminy Koczała w ramach ubezpieczenia zdrowotnego zapewniają Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ELMAR” świadczący usługi w ramach podstawowej opieki zdrowotnej z wyłączeniem opieki nocnej i świątecznej, Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska „JAR-DENT”, gdzie świadczone są usługi medyczne w zakresie stomatologii, oraz dwie indywidualne praktyki pielęgniarstwa (pielęgniarka środowiskowo-rodzinna i pielęgniarka POZ). Liczbę osób zaopieczonych do lekarza i pielęgniarki POZ przedstawia tabela.

	2012	2013	2014
Lekarz POZ	2609	2513	2448
Pielęgniarka POZ	2608	2507	2430

Tabela nr 24. Liczba osób zaopieczonych do lekarza i pielęgniarki POZ w Koczale w latach 2012-2014.

Ilość pacjentów przyjętych przez lekarza stomatologa przedstawia się następująco: 2012 rok – 1608 pacjentów, 2013 rok – 1567 pacjentów, 2014 rok – 1630 pacjentów. Na terenie gminy nie przyjmuje żaden lekarz specjalista. Usługi medyczne świadczone są w budynku komunalnym przy ulicy Zielonej w Koczale. Baza lokalowa jest wystarczająca i w dobrym stanie technicznym. Wskazany jest montaż termostatów na grzejnikach i liczników poboru wody i ciepła. Opiekę szpitalną dla mieszkańców gminy zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Szpital Powiatowy w Człuchowie oraz Szpital Miejski w Miastku Sp. z o.o. W Koczale funkcjonuje apteka.

Od 2002 roku Stowarzyszenie Chrześcijańska Misja Społeczna "Teen Challenge", działająca na polu profilaktyki społecznej i leczenia uzależnień od różnych środków psychoaktywnych, w tym alkoholu, narkotyków, leków i dopalaczy, prowadzi w Łękinie ośrodek dla osób uzależnionych. Chrześcijański Ośrodek dla Osób Uzależnionych w Łękinie dysponuje 85 miejscami szpitalnymi. Obiekt przystosowany jest do prowadzenia terapii osób niepełnosprawnych. Przyjmuje osoby od 18 do 50 roku życia. Za leczenie pacjentów odpowiada kadra medyczna i terapeutyczna składająca się z lekarza psychiatry, lekarza internisty, pielęgniarki, psychologów oraz specjalistów i instruktorów terapii uzależnień. Terapia w ośrodku trwa do 12 miesięcy i może być kontynuowana w jednym z należących do Teen Challenge hosteli w Miastku, Świdwinie i Białogardzie. Terapia w ośrodku prowadzona jest dwutorowo: indywidualnie i grupowo. Duże znaczenie w ośrodku ma ergoterapia i terapia zajęciowa - pozwalają one osiągnąć, wg zasady realizmu, możliwie najbardziej rzeczowe podejście do życia poprzez trening ciągłej pracy. W 2012 roku terapię w ośrodku rozpoczęły 174 osoby, w 2013 roku 188 osób a w 2014 roku 189 osób.

2.1.17. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomocy udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, ochrony macierzyństwa, wielodzietności, uzależnienia od alkoholu i narkotyków, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i zdarzeń losowych. Jednostką organizacyjną Gminy Koczała powołaną do realizacji w jej imieniu zadań pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koczale.

Pomoc udzielana jest w formie pieniężnej, w naturze lub usługach. Świadczenia mają charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Osobom niezaradnym życiowo, w tym uzależnionym od alkoholu i niepełnosprawnym, GOPS opłaca bezpośrednio świadczenia (np.: gaz, energię elektryczną i opał), udziela pomocy w formie zakupu gorących posiłków oraz wydaje żywność. Istotną rolę odgrywa praca socjalna ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach ośrodek przyznaje usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub pomoc w formie miejsc w domach pomocy społecznej. Udziela pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej oraz osobom będącym w kryzysie. GOPS realizuje również zadania z ustaw: o świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o dodatkach mieszkaniowych, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i innych ustaw. Od 15 września 2011r. przy ośrodku działa zespół interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Liczbę osób korzystających z pomocy i wsparcia GOPS w Koczale oraz powody udzielania pomocy i wsparcia przedstawiają tabele.

Lp.	Rodziny i osoby, którym udzielono pomocy i wsparcia	2012	2013	2014
1	Liczba rodzin	229	226	229
2	Liczba osób w rodzinach	663	628	647
3	Liczba osób długotrwale korzystających	307	459	460

Tabela nr 25. Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia GOPS w Koczale w latach 2012-2014.

Lp.	Powody udzielania pomocy i wsparcia		2012	2013	2014
1	Ubóstwo	Liczba rodzin	150	150	158
		Liczba osób w rodzinach	442	425	440
2	Bezrobocie	Liczba rodzin	145	136	151
		Liczba osób w rodzinach	476	429	466
3	Niepełnosprawność	Liczba rodzin	74	70	72
		Liczba osób w rodzinach	189	163	161
4	Długotrwała lub ciężka choroba	Liczba rodzin	72	77	84
		Liczba osób w rodzinach	166	187	204
5	Bezradność (problemy)	Liczba rodzin	20	17	17
		Liczba osób w rodzinach	81	73	74
6	Alkoholizm	Liczba rodzin	34	32	32
		Liczba osób w rodzinach	75	73	69
7	Narkomania	Liczba rodzin	0	0	0
		Liczba osób w rodzinach	0	0	0
8	Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	Liczba rodzin	33	37	43
			15	15	23
9	Bezdomność	Liczba rodzin	1	1	0
		Liczba osób w rodzinach	1	1	0
10	Opuszczenie zakładu karnego	Liczba rodzin	1	4	2
		Liczba osób w rodzinach	1	4	2
11	Przemoc w rodzinie – ofiary przemocy	Liczba rodzin	7	7	13
	Przemoc w rodzinie – sprawcy	Liczba osób	7	7	39

Tabela nr 26. Powody udzielania pomocy i wsparcia przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koczale w latach 2012-2014.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Koczale zatrudniał ogółem 15 osób (13,63 etatu) na umowę o pracę oraz cztery osoby na umowę zlecenie. Na bazę lokalową składa się 5 pomieszczeń biurowych, pomieszczenie socjalne, toaleta oraz składnica akt i magazyn żywności.

2.1.18. SPORT I REKREACJA

Na gminną bazę rekreacyjną i sportową składają się:

- boisko do gry w piłkę nożną nad jez. Dymno wraz z zapleczem socjalnym,
- kompleks boisk ORLIK 2012 i 2 sale gimnastyczne przy Zespole Kształcenia i Wychowania,
- teren rekreacyjny z boiskami do gry w piłkę nożną, piłkę siatkową i piłkę koszykową w Bielsku,
- teren rekreacyjny z boiskiem do piłki siatkowej i nożnej w Wilkowie,

- teren rekreacyjny z boiskiem do piłki nożnej i siatkowej w Załężu,
- tereny rekreacyjne nad jez. Dymno (z siłownią plenerową, boiskiem do gier zespołowych i zapleczem socjalnym, wiata plenerowa na „dzikiej plaży”, kąpielisko i w pobliżu boisko do siatkówki),
- wiata plenerowa przy remizie OSP w Pietrzykowie,
- place zabaw: na osiedlu mieszkaniowym w Koczale, nad jez. Dymno, w Bielsku, Łękinie, Pietrzykowie, Płociczu i Załężu,
- stacje kajakowe w Wilkowie, Starej Brdziej Pilskiej i Płociczu.

Zadania z zakresu sportu i rekreacji wykonują w gminie głównie organizacje pozarządowe: Ludowy Klub Sportowy „GRANIT”, Uczniowski Klub Sportowy „AS” i Zapaśniczy Uczniowski Klub Sportowy „Łękinia”. Organizacje te niejednokrotnie wspólnie z jednostkami podległymi gminie czy też innymi organizacjami podejmują współpracę przy organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych adresowanych do mieszkańców gminy i przebywających na terenie gminy turystów. Obecny użytkownik boiska sportowego nad jez. Dymno w Koczale w dalszej perspektywie widzi potrzebę zadaszenia i ogrodzenia trybun, modernizacji murawy boiska i wykonania oświetlenia.

2.1.19. WARUNKI DO ROZWOJU TURYSTYKI

Przez gminę Koczała wiodą liczne szlaki turystyczne. Duża ilość dróg gruntowych i leśnych oraz wyznaczone szlaki rowerowe są doskonałą okazją do zwiedzania gminy na rowerze. Przez teren gminy przebiegają: ponadregionalny szlak rowerowy „Greenway – Naszyjnik Północy”, szlak rowerowy Ziemi Człuchowskiej trasa nr 4 „Jelenia”, szlak rowerowy Ziemi Człuchowskiej trasa nr 3 „Cisowa”, „Szafirowy Szlak”, szlak rowerowy „Trasa Bobrowa”.

Rzeka Brda stanowi jeden z najpiękniejszych w kraju szlaków kajakowych. Czysta woda oraz urozmaicony i kręty bieg rzeki wiodący przez lasy i łąki od lat ściągają na Brdę turystów krajowych i zagranicznych. Rzeka ta jest dostępna dla wszystkich chętnych bez względu na poziom umiejętności pływania. Na terenie gminy Koczała rzeka Brda rozpoczyna swój bieg wypływając z Jeziora Głębokiego. Następnie płynie przez Wilkowie, Trzynieć i Starą Brdę Pilską. Drugą, dopiero co odkrywaną przez miłośników kajakarstwa, rzeką jest Ruda (dopływ Brdy, zwany też Kuźnią). Bierze ona swój początek nieopodal jeziora Dymno. Stosunkowo mała jeszcze popularność spływów tą rzeką sprawia, iż możemy obcować z naturą sam na sam i odkrywać uroki dzikiej przyrody. Spływ najlepiej rozpocząć w miejscowości Płocicz. Można go zakończyć w miejscowości Suszka (gmina Przechlewo) lub płynąć dalej do Brdy. Z uwagi na coraz większą popularność spływów kajakowych konieczne jest nowe oznakowanie rzek spójne dla wszystkich gmin, przez które płyną, oraz stworzenie nawigacji na urządzenia mobilne z przebiegiem szlaków wodnych.

W niewielkich fragmentach przez północną część gminy przechodzą dwa szlaki piesze: szlak niebieski „Krainy Lasów i Jezior” prowadzący z Siemianowic do Żydowa przez Jasień, Bytów, Rekowo, Brzeźno Szlacheckie, Pietrzykowo, Zagaje i Miastko oraz szlak żółty doliną rzeki Brdy z Miastka do Przechlewa przez Starzno i Nową Brdę.

Dla rozwoju turystyki w gminie konieczne jest podjęcie działań wydłużających sezon turystyczny oraz stworzenie odpowiedniej infrastruktury i atrakcji sprzyjających przyjazdowi w miesiącach listopad-luty a także stałe prowadzenie spójnej promocji walorów gminy.

2.1.20. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Na terenie gminy Koczała działa 14 organizacji pozarządowych:

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna w Koczale,
- 2) Ochotnicza Straż Pożarna w Pietrzykowie,
- 3) Ochotnicza Straż Pożarna w Starznie,
- 4) Ludowy Klub Sportowy „GRANIT”,
- 5) Uczniowski Klub Sportowy „AS”,
- 6) Zapaśniczy Uczniowski Klub Sportowy „Łękinia”,
- 7) Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Koczała,
- 8) Polski Związek Wędkarski koło w Koczale,
- 9) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów koło w Koczale,
- 10) Polskie Stowarzyszenie Diabetyków koło w Koczale,
- 11) Caritas Parafii p.w. Narodzenia NMP,
- 12) Stowarzyszenie Kultury Niefizycznej,
- 13) Fundacja „KOCZALANIE XXI”,
- 14) Stowarzyszenie Chrześcijańska Misja Społeczna „Teen Challenge”.

Wśród działających na terenie gminy organizacji pozarządowych dominującą formą organizacyjno-prawną jest stowarzyszenie. Najdłużej działającymi organizacjami na terenie gminy są ochotnicze straże pożarne. Organizacje podejmują różnego rodzaju działania adresowane do zainteresowanych mieszkańców całej gminy w dziedzinie kultury, sportu, rekreacji, edukacji, krajoznawstwa, ochrony przyrody, ochrony przeciwpożarowej oraz wspierania osób chorych i w trudnej sytuacji materialnej. Organizacje te nie zatrudniają etatowych pracowników, a ich działalność opiera się na nieodpłatnej pracy członków i wolontariuszy. Problemami, z którymi boryka się trzeci sektor, to trudności finansowe przejawiające się w niedostatecznej ilości środków na działania, coraz większa biurokracja oraz malejąca liczba osób chcących działać społecznie. Tym bardziej należy docenić inicjatywę utworzenia klubu seniora, który w swym zamiarze ma skupiać i aktywizować środowisko emerytów i rencistów. W miarę rozwoju klubu rozważa się zatrudnienie kierownika, który będzie animatorem działań dla seniorów.

Na tle działających na terenie gminy organizacji wyróżnia się Stowarzyszenie Chrześcijańska Misja Społeczna „Teen Challenge”, które w Łękinie prowadzi ośrodek dla osób uzależnionych, zatrudniając w tym celu profesjonalną kadrę i kierując swoją ofertę do ściśle określonej grupy odbiorców.

2.2. ANALIZA SWOT I WNIOSKI Z ANALIZY

W celu określenia atutów i słabości gminy Koczała oraz oceny szans i zagrożeń dla gminy dokonano szczegółowej analizy informacji zawartych w diagnozie oraz tendencji i kierunków zmian w otoczeniu gminy. Przedstawia je poniższa tabela.

Mocne strony (czynniki wewnętrzne sprzyjające rozwojowi)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne zagrażające rozwojowi)
• czyste środowisko, • duże zasoby leśne, dużo jezior, rzeki Brda i Ruda, • dobre warunki do rozwoju turystyki, • wysoki poziom bezpieczeństwa, • dobrze funkcjonująca oświata, wysokie wyniki nauczania w gimnazjum, • bogata oferta kulturalna, • tereny pod budownictwo mieszkaniowe, • dobrze rozbudowana sieć wodociągowa i sanitarna.	• brak wydzielonych terenów inwestycyjnych, • brak polityki wspierania przedsiębiorczości, • brak kompleksowej oferty turystycznej, • brak sztandarowej imprezy identyfikującej gminę, • duże natężenie ruchu samochodów ciężarowych w Koczale, • niewystarczająca baza lokalowa instytucji kultury i świetlic wiejskich, • niskie dochody mieszkańców i samorządu gminnego, • częściowo przestarzałe systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków, • scentralizowany i częściowo przestarzały system zaopatrzenia w wodę, brak ujęć rezerwowych, • małe zaludnienie, • konwencjonalne źródła energii, przestarzała kotłownia osiedlowa i pojedyncze kotłownie w obiektach użyteczności publicznej, • część gminy bez dostępu do Internetu i sieci komórkowych, • niewystarczające połączenia komunikacji zbiorowej, • nierównomierny rozwój gminy.
Szanse (czynniki zewnętrznie sprzyjające rozwojowi)	Zagrożenia (czynniki zewnętrznie zagrażające rozwojowi)
• środki i programy pomocowe Unii Europejskiej, • popyt na aktywny wypoczynek i turystykę, • możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii, • dobra współpraca z gminami powiatu człuchowskiego i organizacjami pozarządowymi, • wzrost zapotrzebowania na usługi zdrowotne i opiekuńcze, • coraz większe zapotrzebowanie na lokalne i regionalne produkty kulinarne oraz żywność wysokiej jakości.	• niestabilność i niespójność przepisów prawa, • nierównomierna polityka rozwoju kraju i regionów, • coraz więcej zadań dla samorządów bez idących za nimi środków finansowych z budżetu państwa, • utrudnienia dla wspólnej realizacji zadań samorządu i sektora prywatnego, • zmiany klimatyczne skutkujące coraz częstszymi ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi, • odpływ młodych ludzi do miast, • niski przyrost naturalny.

Tabela nr 27. Analiza SWOT dla gminy Koczała.

Wnioski z analizy SWOT

Gmina Koczała leży w strefie peryferyjnej województwa pomorskiego z dala od dużych ośrodków miejskich. Wyróżnia się dużymi zasobami leśnymi, dużą ilością jezior, czystym środowiskiem naturalnym, wysokim poziomem bezpieczeństwa, dobrze funkcjonującą oświatą i bogatą ofertą kulturalną. Rozwój gminy powinien zmierzać w kierunku zatrzymania regresu społeczno-gospodarczego poprzez rozwijanie gospodarki i zwiększanie liczby miejsc pracy w oparciu o lokalne zasoby i w poszanowaniu środowiska naturalnego przy wykorzystaniu możliwych form współpracy i wsparcia zewnętrznego. Stworzenie warunków atrakcyjnej pracy i wysokiego standardu życia na terenie całej gminy powinno zatrzymać odpływ ludności przedsiębiorczej i dobrze wykształconej oraz ustabilizować sieć osadniczą i zrównoważyć strukturę demograficzną. Dalej należy dążyć do poprawy stanu infrastruktury i lepszej komunikacji z mieszkańcami.

3. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

3.1. WIZJA I MISJA

3.1.1. WIZJA GMINY

Wizja danego obszaru to określenie oczekiwanego obrazu, wyglądu i stanu obszaru, który jest przedmiotem strategii, w określonym czasie.

**Gmina Koczała w 2025 roku to atrakcyjne miejsce do życia,
przyjazne dla rozwoju gospodarki w oparciu o lokalne zasoby
i w poszanowaniu środowiska,
wspierająca ludzi aktywnych, otwartych na wiedzę i nowe umiejętności.**

3.1.2. MISJA GMINY

Misja gminy określa ideę i ogólny kierunek jej rozwoju oraz pośrednio dziedziny, którymi gmina powinna się zajmować.

**Misją gminy Koczała jest dążenie do zapewnienia mieszkańcom
dogodnych warunków życia poprzez prowadzenie odpowiedniej polityki
społeczno-gospodarczej przy racjonalnym wykorzystaniu lokalnych
zasobów, ochronie środowiska naturalnego i rozwoju przedsiębiorczości.**

3.2. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

Osiągnięciu wizji i misji służyć ma realizacja wyznaczonych celów strategicznych. Strategia rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025 wyznacza 3 cele strategiczne o charakterze ogólnym określające pożądane stany docelowe: **1. Atrakcyjna przestrzeń do życia, 2. Rozwijająca się gospodarka, 3. Aktywni mieszkańcy.**

Uszczegółowieniem celów strategicznych jest 13 celów operacyjnych i 29 kierunków działań. Dla poszczególnych kierunków działań wskazano ogólne zakresy zadań, których realizacja będzie stanowić o osiągnięciu postawionych w strategii celów. Wyznaczone cele i kierunki działań są wyrazem dokonanego wyboru strategicznego i nie uwzględniają spraw należących do bieżącego funkcjonowania gminy i jej jednostek organizacyjnych. Cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań i ogólne zakresy zadań określa przedstawiona dalej tabela.

Realizatorem działań zawartych w strategii będzie Gmina Koczała za pośrednictwem gminnych jednostek organizacyjnych i instytucji kultury poprzez realizację i finansowanie lub współfinansowanie zadań albo poprzez ich inicjowanie, wspieranie i koordynowanie.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOCZAŁA NA LATA 2016-2025

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Ogólne zakresy zadań (nie stanowią katalogu zamkniętego)
1. Atrakcyjna przestrzeń do życia	1.1. Sprawny system transportowy	1.1.1. Wspieranie działań w zakresie rozbudowy i modernizacji sieci dróg powiatowych z infrastrukturą towarzyszącą	wspieranie budowy, przebudowy i remontów dróg powiatowych, ścieżek pieszo-rowerowych i chodników.
		1.1.2. Rozbudowa i modernizacja sieci dróg gminnych z infrastrukturą towarzyszącą	budowa, przebudowa i remonty dróg gminnych i wewnętrznych, ścieżek pieszo-rowerowych, chodników i parkingów.
		1.1.3. Rozwijanie transportu zbiorowego	- bezpieczne i estetyczne przystanki autobusowe; - starania o zwiększenie częstotliwości kursów autobusów i uruchomienie połączeń obejmujących teren całej gminy.
	1.2. Dobry stan środowiska naturalnego	1.2.1. Modernizacja i rozbudowa gminnego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków	- modernizacja oczyszczalni ścieków; - wymiana przestarzałych sieci kanalizacyjnych i budowa kanalizacji do nowo powstających terenów zabudowanych; - wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.
		1.2.2. Racjonalne korzystanie z zasobów wodnych	- decentralizacja gminnego systemu zaopatrzenia w wodę; - odtworzenie rezerwowych ujęć wody; - modernizacja istniejących i budowa nowych sieci wodociągowych; - ograniczanie zużycia wody w obiektach użyteczności publicznej.
		1.2.3. Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi	przewodzenie działań edukacyjnych dla mieszkańców.
		1.2.4. Zachowanie walorów przyrody	- monitorowanie stanu jez. Dymno; - kampanie informacyjno-edukacyjne z zakresu ekologii i ochrony środowiska.
	1.3. Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna	1.3.1. Rozbudowa i modernizacja sieci energetycznej i oświetlenia ulicznego	- wspieranie działań w zakresie modernizacji istniejących i budowy nowych sieci przesyłowych; - budowa nowych punktów oświetlenia ulicznego.
		1.3.2. Rozbudowa i modernizacja gminnego systemu zaopatrzenia w ciepło	- podłączenie obiektów użyteczności publicznej do gminnej sieci ciepłej; - wymiana przestarzałych źródeł ciepła.
		1.3.3. Zwiększenie efektywności energetycznej i wspieranie przedsięwzięć z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii	- monitoring energetyczny i modernizacja obiektów użyteczności publicznej; - działania edukacyjne i popularyzatorskie w zakresie efektywności energetycznej i zrównoważonego rozwoju; - wspieranie mieszkańców w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w indywidualnych gospodarstwach domowych.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOCZAŁA NA LATA 2016-2025

	1.4. Rozwój budownictwa mieszkaniowego	1.4.1. Wspieranie budownictwa mieszkaniowego	• pozyskiwanie gruntów pod budownictwo mieszkaniowe; • uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.	
		1.4.2. Rozwój budownictwa komunalnego	• pozyskiwanie nowych i modernizacja istniejących budynków i mieszkań komunalnych.	
	1.5. Dbłość o dziedzictwo kulturowe	1.5.1. Dbłość o zabytki	• opracowanie i realizacja gminnego programu opieki nad zabytkami.	
		1.5.2. Dbłość o stare cmentarze	• uporządkowanie starych cmentarzy; • utworzenie lapidarium.	
	1.6. Lepszy dostęp do informacji	1.6.1. Lepszy dostęp do Internetu i telefonii komórkowej	• wpieranie działań dla rozwoju szerokopasmowego Internetu i objęcia jego zasięgiem całej gminy; • utworzenie punktów dostępu do Internetu typu hot-spot; • wspieranie działań dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej.	
		1.6.2. Sprawny system informowania mieszkańców	• wymiana istniejących i montaż nowych tablic ogłoszeniowych; • stworzenie systemu informowania mieszkańców z wykorzystaniem nowych technologii, w tym aplikacji na urządzenia mobilne.	
		1.6.3. Dobre oznakowanie w przestrzeni	• montaż tablic kierunkowych do obiektów użyteczności publicznej; • montaż tablic kierunkowych do miejscowości o rozproszonej zabudowie.	
	1.7. Lepsza jakość usług publicznych	1.7.1. Bardziej dostępne obiekty użyteczności publiczności	• remont urzędu gminy; • likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.	
	2. Rozwijająca się gospodarka	2.1. Wspieranie przedsiębiorczości	2.1.1. Tworzenie miejsc na działalność gospodarczą	• pozyskiwanie i wydzielenie terenów z przeznaczeniem na działalność gospodarczą; • remont i zagospodarowanie budynku byłego domu towarowego.
			2.1.2. Wypracowanie gminnej polityki wspierającej rozwój przedsiębiorczości	• organizowanie regularnych spotkań władz gminy z przedsiębiorcami; • opracowanie dokumentu określającego zasady wspierania przez gminę rozwoju przedsiębiorczości.
2.2. Atrakcyjna oferta turystyczna		2.2.1. Stworzenie kompleksowej oferty turystycznej oraz aktywna i spójna promocja gminy	• wykreowanie lokalnych produktów, w tym kulinarnych, oraz utworzenie sieci punktów sprzedaży produktów lokalnych; • stworzenie sztandarowej imprezy promującej gminę; • stworzenie ujednoliconego systemu informacji turystycznej (m. in.: tablice, infokioski, aplikacje na urządzenia mobilne).	
3. Aktywni mieszkańcy		3.1. Wysoki poziom zatrudnienia	3.1.1. Aktywizacja osób bezrobotnych i biernych zawodowo	• współpraca z instytucjami w zakresie organizacji specjalistycznych szkoleń podnoszących kwalifikacje, staży, prac interwencyjnych i robót publicznych.
	3.1.2. Wspieranie funkcjonowania na rynku pracy		• wspieranie rozwoju usług opiekuńczych dla osób zależnych; • utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci.	

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOCZAŁA NA LATA 2016-2025

	3.2. Dobrze wykształceni mieszkańcy	3.2.1. Utrzymanie na wysokim poziomie gminnej oświaty	• modernizacja bazy oświatowej i doposażanie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt dydaktyczny; • wspieranie działań w zakresie kształcenia i dokształcania osób dorosłych.
	3.3. Zdrowi i sprawni mieszkańcy	3.3.1. Rozbudowa gminnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	• rekreacyjne zagospodarowanie terenów, w tym terenów nad jeziorami i rzekami; • budowa placów zabaw dla dzieci; • budowa siłowni plenerowych; • budowa nowych ścieżek rowerowych i tras kajakowych; • stworzenie infrastruktury do uprawiania sportów zimowych (np.: tras narciarskich i lodowiska), • remonty i doposażanie istniejącej infrastruktury; • dbałość o tereny zielone i poprawa ich estetyki.
		3.3.2. Rozszerzenie zakresu usług medycznych	• podjęcie działań w celu umożliwienia mieszkańcom dostępu do lekarzy specjalistów na terenie gminy.
	3.4. Mieszkańcy uczestniczący w życiu kulturalnym i społecznym	3.4.1. Rozbudowa gminnej bazy kulturalnej	• rozbudowa i doposażenie bazy lokalowej gminnych instytucji kultury; • budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażanie sal wiejskich.
		3.4.2. Atrakcyjna oferta kulturalna	• organizacja atrakcyjnych imprez kulturalnych; • organizacja regularnych zajęć w salach wiejskich; • wspieranie i promowanie lokalnych twórców.
		3.4.3. Wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych i grup nieformalnych	• pomoc przy utworzeniu i funkcjonowaniu klubu seniora; • wspieranie działań i funkcjonowania organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.

Tabela nr 28. Cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań i ogólne zakresy zadań na lata 2016-2025.

3.3. FINANSOWANIE STRATEGII

Środki finansowe na działania zaplanowane w Strategii rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025 będą pochodzić w szczególności z budżetu gminy, budżetu państwa, funduszy europejskich, innych programów i grantów oraz środków prywatnych.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, brak długookresowych źródeł finansowania, a także wieloletnich dokumentów finansowych określających planowane wydatki gminy do roku 2025. Zakłada się, że cele i działania określone w strategii będą wyznaczały kierunki finansowania polityki społeczno-gospodarczej gminy i będą uwzględniane przy konstruowaniu budżetu gminy w kolejnych latach. Zapisy dokumentu będą również podstawą starań o pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie określonych przedsięwzięć.

4. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ

4.1. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

Organem odpowiedzialnym za realizowanie Strategii rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025 jest Wójt Gminy Koczała. Organem odpowiedzialnym za monitorowanie i ocenę realizacji strategii jest Rada Gminy Koczała. Monitorowanie realizacji strategii odbywać się będzie na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu, informacji z realizacji przedsięwzięć zawartych w wieloletniej prognozie finansowej i innych dokumentów przedkładanych radzie na jej żądanie. Ocena stopnia realizacji strategii dokonywana będzie co najmniej raz w kadencji rady gminy na podstawie sprawozdań wójta z realizacji strategii, lecz nie częściej niż co 3 lata. Wójt może również występować do rady gminy z propozycjami aktualizacji strategii. O konieczności skonsultowania projektu aktualizacji strategii z mieszkańcami rozstrzyga rada gminy.

4.2. WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ

Stan wdrażania i osiągnięcia celów założonych w strategii odbywać się będzie na podstawie niżej określonych wskaźników realizacji działań w okresie 2016-2025.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (rok 2015)	Wartość docelowa (rok 2025)	Źródło danych
Cel strategiczny 1. Atrakcyjna przestrzeń do życia					
Cel operacyjny 1.1. Sprawny system transportowy					
1.1.1.	Długość nowo wybudowanych i przebudowanych dróg powiatowych na terenie gminy	km	0	10	Starostwo w Czuluchowie
1.1.2.	Długość nowo wybudowanych i przebudowanych dróg gminnych i wewnętrznych	km	0	2	UG Koczała, ZGK Koczała
1.1.3.	Liczba nowo postawionych i wymienionych wiat przystankowych	szt.	0	3	UG Koczała
Cel operacyjny 1.2. Dobry stan środowiska naturalnego					
1.2.1.	Ilość zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	szt.	0	1	ZGK Koczała
1.2.2.	Ilość odtworzonych rezerwowych ujęć wody	szt.	0	1	ZGK Koczała
1.2.3.	Ilość przeprowadzonych działań edukacyjnych z zakresu gospodarki odpadami	szt.	0	30	UG Koczała, ZKiW Koczała
1.2.4.	Ilość przeprowadzonych działań edukacyjnych z zakresu ekologii i ochrony środowiska	szt.	0	30	UG Koczała, ZKiW Koczała
Cel operacyjny 1.3. Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna					
1.3.1.	Ilość nowych punktów oświetlenia ulicznego	szt.	0	50	UG Koczała
1.3.2.	Ilość obiektów użyteczności publicznej nowo podłączonych do gminnej sieci ciepłej	szt.	0	2	ZGK Koczała
1.3.3.	Ilość działań edukacyjnych i popularyzatorskich w zakresie efektywności energetycznej i zrównoważonego rozwoju	szt.	0	30	UG Koczała
Cel operacyjny 1.4. Rozwój budownictwa mieszkaniowego					
1.4.1.	Ilość nowo pozyskanych gruntów pod budownictwo mieszkaniowe	ha	0	5	UG Koczała
1.4.2.	Ilość nowo pozyskanych lokali komunalnych	szt.	0	5	UG Koczała
Cel operacyjny 1.5. Dbłość o dziedzictwo kulturowe					
1.5.1.	Ilość przyjętych do realizacji gminnych programów opieki nad zabytkami	szt.	0	1	UG Koczała
1.5.2.	Ilość utworzonych lapidariów	szt.	0	1	UG Koczała, ZGK Koczała
Cel operacyjny 1.6. Lepszy dostęp do informacji					
1.6.1.	Ilość utworzonych punktów dostępu do Internetu typu hot-spot	szt.	0	1	UG Koczała
1.6.2.	Ilość wymienionych i nowo zamontowanych tablic ogłoszeniowych	szt.	0	40	UG Koczała
1.6.3.	Ilość zamontowanych tablic kierunkowych do obiektów użyteczności publicznej i kierunkowych do miejscowości o rozproszonej zabudowie	szt.	0	40	UG Koczała
Cel operacyjny 1.7. Lepsza jakość usług publicznych					
1.7.1.	Ilość obiektów użyteczności publicznej, w których zlikwidowano bariery architektoniczne	szt.	0	5	UG Koczała

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOCZAŁA NA LATA 2016-2025

Cel strategiczny 2. Rozwijająca się gospodarka					
Cel operacyjny 2.1. Wspieranie przedsiębiorczości					
2.1.1.	Ilość nowo pozyskanych terenów inwestycyjnych	ha	0	4	UG Koczała
2.1.2.	Ilość spotkań z przedsiębiorcami organizowanych przez władze gminy	szt.	0	10	UG Koczała
Cel operacyjny 2.2. Atrakcyjna oferta turystyczna					
2.2.1.	Ilość zamontowanych tablic informacyjnych i infokiosków oraz udostępnionych aplikacji na urządzenia mobilne z kompleksową ofertą turystyczną gminy	szt.	0	15	UG Koczała
Cel strategiczny 3. Aktywni mieszkańcy					
Cel operacyjny 3.1. Wysoki poziom zatrudnienia					
3.1.1.	Ilość specjalistycznych szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe zorganizowanych na wniosek gminy	szt.	0	5	UG Koczała, GOPS Koczała
3.1.2.	Ilość utworzonych świetlic socjoterapeutycznych	szt.	0	1	GOPS Koczała
Cel operacyjny 3.2. Dobrze wykształceni mieszkańcy					
3.2.1.	Ilość zmodernizowanych pomieszczeń w placówkach oświatowych z wyłączeniem pomieszczeń gospodarczych	szt.	0	5	ZKiW Koczała
Cel operacyjny 3.3. Zdrowi i sprawni mieszkańcy					
3.3.1.	Ilość nowo wybudowanych placów zabaw i siłowni plenerowych oraz nowych terenów rekreacyjnych i sportowych	szt.	0	10	UG Koczała, sołtysi
3.3.2.	Ilość lekarzy specjalistów przyjmujących na terenie gminy	szt.	0	2	UG Koczała
Cel operacyjny 3.4. Mieszkańcy uczestniczący w życiu kulturalnym i społecznym					
3.4.1.	Ilość nowo wybudowanych sal wiejskich	szt.	0	1	UG Koczała
3.4.2.	Ilość sal wiejskich, w których odbywają się regularne zajęcia prowadzone przez zatrudnionych opiekunów lub animatorów kultury (zajęcia prowadzone przynajmniej przez 1 rok)	szt.	0	6	UG Koczała
3.4.3.	Wysokość środków z budżetu gminy przeznaczonych dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych	zł	57600	72000	UG Koczała

Tabela nr 29. Wskaźniki realizacji Strategii rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025.

5. SPIS MAP, TABEL I WYKRESÓW ZAMIESZCZONYCH W STRATEGII

5.1. SPIS MAP

Mapa nr 1. Gmina Koczała.

5.2. SPIS TABEL

Tabela nr 1. Sołectwa gminy Koczała i miejscowości przynależne do sołectw.

Tabela nr 2. Struktura własności gruntów na terenie gminy Koczała.

Tabela nr 3. Gminny zasób nieruchomości w latach 2012-2014.

Tabela nr 4. Zasoby mieszkaniowe gminy Koczała w latach 2012-2014.

Tabela nr 5. Wydobycie wody w gminnych ujęciach wody w latach 2012-2014.

Tabela nr 6. Przepustowość i roczny odbiór ścieków przez oczyszczalnię w Koczale i Pietrzykowie w latach 2012-2014.

Tabela nr 7. Ilość zebranych odpadów z terenu gminy Koczała w latach 2013-2014.

Tabela nr 8. Produkcja energii przez ciepłownię w Koczale w latach 2012-2014.

Tabela nr 9. Ilość wyprodukowanego biogazu i energii elektrycznej przez biogazownię rolniczą w Koczale w latach 2012-2014.

Tabela nr 10. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Koczała.

Tabela nr 11. Długość dróg gminnych według rodzajów nawierzchni.

Tabela nr 12. Liczba gospodarstw rolnych i średnia wielkość gospodarstwa w gminie Koczała w latach 2012-2014.

Tabela nr 13. Ilość osób bezrobotnych w gminie Koczała w latach 2012-2014.

Tabela nr 14. Liczba stałych mieszkańców gminy Koczała w latach 2012-2014.

Tabela nr 15. Liczba urodzeń i zgonów w gminie Koczała w latach 2012-2014.

Tabela nr 16. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Koczała w latach 2012-2014.

Tabela nr 17. Liczba dzieci z terenu gminy Koczała uczęszczających do przedszkola w latach 2012-2014.

Tabela nr 18. Liczba uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w Koczale w latach 2012-2014.

Tabela nr 19. Wyniki testów 6-klasistów i egzaminu gimnazjalnego uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w Koczale w latach 2012-2014.

Tabela nr 20. Liczba uczniów z terenu gminy Koczała kontynuujących naukę w szkołach ponadgimnazjalnych w latach 2011-2014.

Tabela nr 21. Liczba korzystających z Gminnej Biblioteki Publicznej w Koczale w latach 2012-2014.

Tabela nr 22. Liczba interwencji funkcjonariuszy Posterunku Policji w Koczale w latach 2012-2014.

Tabela nr 23. Liczba strażaków ochotniczych straży pożarnych w gminie Koczała w latach 2012-2014.

Tabela nr 24. Liczba osób zaopieczonych do lekarza i pielęgniarstwa POZ w Koczale w latach 2012-2014.

Tabela nr 25. Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia GOPS w Koczale w latach 2012-2014.

Tabela nr 26. Powody udzielania pomocy i wsparcia przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koczale w latach 2012-2014.

Tabela nr 27. Analiza SWOT dla gminy Koczała.

Tabela nr 28. Cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań i ogólne zakresy zadań na lata 2016-2025.

Tabela nr 29. Wskaźniki realizacji Strategii rozwoju gminy Koczała na lata 2016-2025.

5.3. SPIS WYKRESÓW

Wykres nr 1. Struktura gruntów w gminie Koczała.

PRZEWODNICZĄCY RADY
/-/ Marek Adam Bulczak